

Zdravnik
zdravi
telesne
rane, čas
duševne.

Češki pregovor

nt
naš tednik

Številka 5
Letnik 50

Cena 15,- šil.
(150,- SIT)

petek,
6. februarja 1998

Poština plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITIRANO

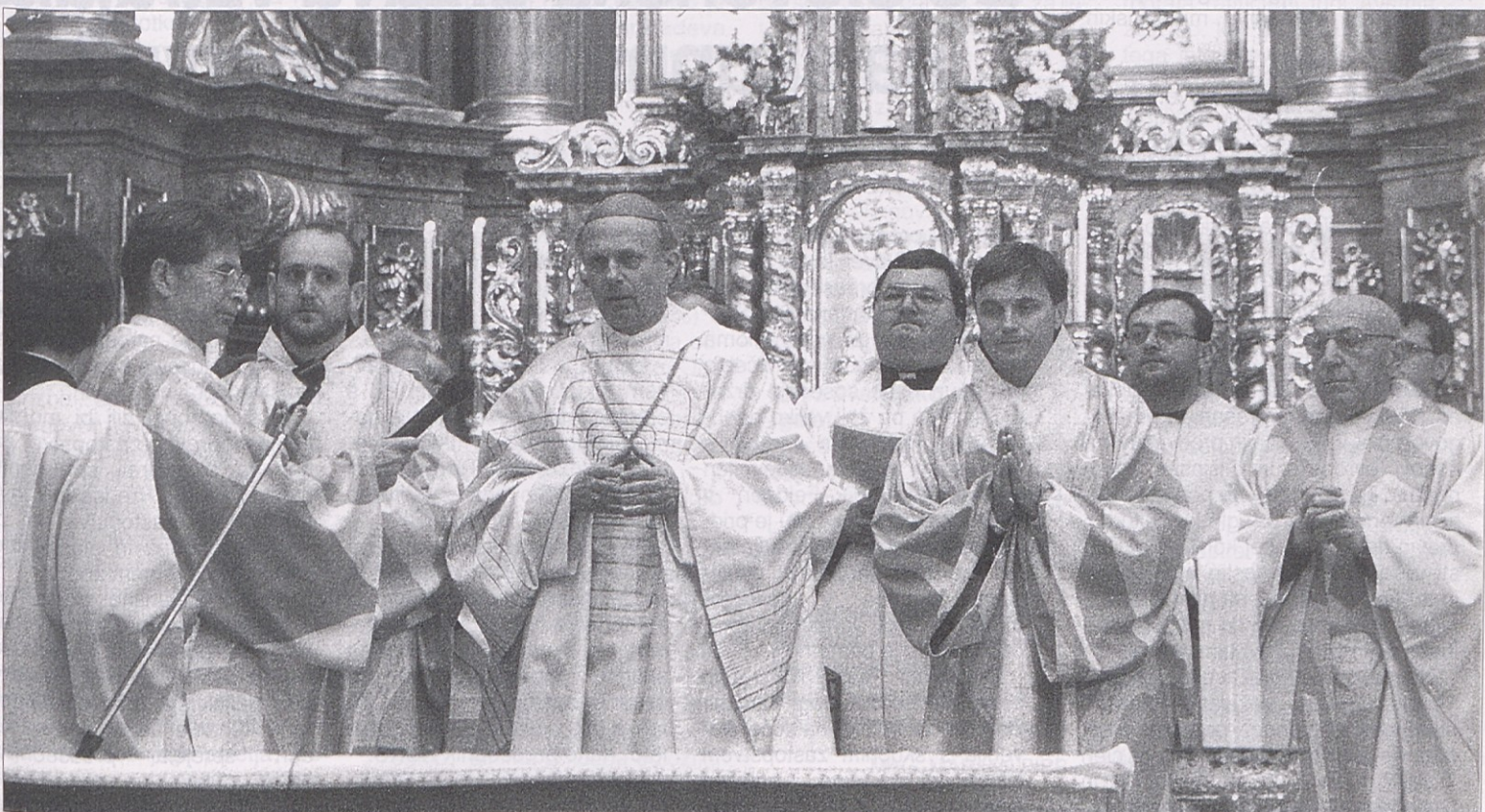
Položaj Ro-
mov se ni
izboljšal. Poli-
tične oblasti še
vedno niso iz-
polnile vseh
obljub.

GRADIŠČANSKI
ŠKOF DR. IBY



Brez državne podpore ne bo privatnega radia

Stran 3



V Gospe sveti je preteklo nedeljo krški škof dr. Egon Kapellari posvetil redovnika Frančiškove smeri Eliasa Unegga (levo od škofa) in Ignaca Domeja (desno), doma iz Rinkol pri Pliberku, za diakona. **Več o tem na strani 6.**

POLITIKA

Narodni svet je na novinarski konferenci zavrnil napade ZSO na Slovenijo in poudaril pomen skupnega zastopstva Koroških Slovencev. **Stran 2**

KMETIJSTVO

V Globasnici so se kmetje postavili na lastne noge in skušajo v „Kmečki iniciativi Juenna“ uresničiti svoje gospodarske načrte. **Stran 7**

ŠPORT

Pozimi se mladi nogometaši SAK uspešno preizkušajo v dvorani. Transferni rok pri I. moštvu SAK ni prinesel bistvenih novosti. **Stran 15**

KOMENTAR

In kaj bo s Koroškimi in Štajerskimi Slovenci?

Pretekli konec tedna je bil v znamenju dveh dogodkov, ki bi zaslužila večjo pozornost naše narodne skupnosti. Prvi je bil obisk avstrijskega zunanjega ministra Schüssla ter deželnega glavarja Zernatta pri predsedniku slovenske vlade Drnovšku (pretekli petek v Ljubljani), drugi pa je bil 3. Oberwarski kongres dunajskega CAN. Oba dogodka sta bila namenjena kulturnim pravicam manjšin.

Drnovšek je Schüsslu potrdil pripravljenost slovenske vlade, da zagotovi nemškogovorečim v Sloveniji kulturne pravice s posebnim sporazumom, kar je Schüssel ovrednotil kot „zelo dober začetek“. Udeleženci 3. Oberwarskega kongresa pa so se posvetili vprašanju manjšinskih medijev.

V obeh primerih igrata pomembno vlogo Okvirna konvencija Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin ter Evropska manjšinska in jezikovna listina. Okvirna konvencija je s 1. februarjem že postala veljavna, Evropska manjšinska listina pa bo postala pravno veljavna v naslednjih dneh. Avstrija in Slovenija sicer še nista ratificirali obeh manjšinskih dokumentov Sveta Evrope, vendar se bo to v doglednem času zanesljivo zgodilo.

Dejstvo je, da Dunaj in Ljubljana iščeta rešitev vprašanja nemškogovorečih v Sloveniji predvsem na osnovi evropske manjšinske zakonodaje. Ta sicer (še) ne pozna kolektivnih pravic, je pa glede kulturnih pravic deloma precej konkretna. Zlasti velja to za Evropsko manjšinsko in jezikovno listino, ena njenih osrednjih zahtev pa je, da so manjšine celovito oskrbljene z lastnimi mediji.

Nesporno so kolektivne manjšinske pravice za preživetje narodne skupnosti bistvenega pomena. Prav tako nesporno je dejstvo, da je člen 7 ADP magna charta Koroških in Štajerskih Slovencev, od katere Slovenija pod nobenim pogojem ne sme odstopati.

Kljub temu bi bilo nadvse kratkovidno in nerazumljivo, če bi kulturni sporazum med Slovenijo in Avstrijo koristil izključno nemškogovorečim v Sloveniji - Koroški in Štajerski Slovenci pa bi zaradi dobrososedskih odnosov (spet enkrat) gledali skozi prste.

Janko Kulmesch

PS: Na srečanju Drnovška s Schüsslom Koroški in Štajerski Slovenci niso bili tema pogovora.

Slab odziv na važne zahteve narodnih skupnosti

3. Oberwarska izjava. Avstrijske narodne skupnosti imajo jasne in usklajene zahteve o potrebah njihove medijske oskrbe. Nikakor pa tega ni mogoče trditi o avstrijskih parlamentarnih strankah.

Ob obletnici zločinkega napada na avstrijske Rome (več o tem na strani 4) je dunajski Center avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) priredil 3. Oberwarski kongres. Tema letošnjega kongresa je bila: mediji v maternem jeziku narodnih skupnosti. Prireditelj je z odločitvijo za to temo dokazal, da se zaveda, katera področja so v sodobni družbi še posebej pomembna za preživetje narodnih manjšin. Ali kakor poudarjajo v 3. Oberwarski izjavi: Današnja družbo upravičeno

označujemo kot medijsko in komunikacijsko. Narodne skupnosti so ogrožene v svojem obstoju, dokler masovni mediji ne bodo upoštevali njihovih jezikov in značilnosti.

Na 3. Oberwarskem kongresu so tudi sklenili konkretne medijskopolitične zahteve do avstrijske vlade. Med drugim so to:

- Avstrija naj ratificira in uresniči Evropsko okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin ter Evropsko listino o manjšinskih in regionalnih

jezikih;

- za naselitvena področja manjšin je treba ustvariti tehnične pogoje, da bodo lahko sprejemali radijske in televizijske sporede sosednjih dežel, ki oddajajo v jezikih manjšin; pri tem narodne skupnosti ne smejo utrpjeti dodatnega finančnega bremena;

- v programskem nalogu ORF je treba narodne skupnosti zakonsko upoštevati;

- ORF mora zagotoviti minimalno medijsko oskrbo

manjšin; to pomeni dnevne televizijske oddaje v jezikih manjšin ter dnevno najmanj eno uro radijskega sporeda;

- v kuratoriju ter zastopstvenem gremiju gledalcev in poslušalcev ORF je treba zagotoviti enakopravno mesto manjšin;

- ker je avstrijska vlada prepustila minimalno radijsko oskrbo v jezikih manjšin privatnim radijskim iniciativam, jih mora tudi tudi ustrezno finančno podpirati;

- iz proračunskih sredstev urada zveznega kanclerja za pospeševanje časnikov (letno 270 milijonov šilingov) je treba nameniti višjo vsoto manjšinskim časnikom, iz postavke posebno pospeševanje časnikov (letno 170 milijonov šilingov) pa najmanj 10 odstotkov.

Medtem ko so zahteve narodnih skupnosti konkretne in predvsem tudi upravičene, tega o pristojnih avstrijskih oblasti nikakor ni mogoče trditi. To je tudi dokazala podijska diskusija z manjšinskimi govorniki avstrijskih parlamentarnih strank. Zelo značilna je bila izjava manjšinskega govornika SPÖ Walterja Poscha: na eni strani se je skliceval na pristojnost ORF, na drugi strani pa je priznal, da so resnične težave v njegovem poslanskem klubu. Dal je razumeti, da je v njem osamljen in da imajo ostali kolegi „druge interese“.

Njegov kolega Georg Wurmitzer (ÖVP) pa vidi rešitev v okviru evropske manjšinske zakonodaje. Poleg tega pa je opozoril na „zelo intenzivne pogovore med Avstrijo in Slovenijo o kulturnem sporazumu“. Wurmitzer je prepričan, da bo kulturni sporazum urejen do letošnjega poletja, „posebno važno poglavje pa bo medijsko vprašanje“.

Kako mučen je odnos avstrijskih parlamentarnih strank do avstrijskih narodnih skupnosti, je pokazal tudi naslednji primer: ko sta Karel Smolle in dr. Hubert Frasnelli predlagala, naj se ustanovi posebna parlamentarna delovna skupina in da naj ta izdela katalog najvažnejših manjšinskopoličnih tem, ki naj bi jih vlada tudi uresničila, na to praktično ni bilo odziva. Podprij ju je samo zastopnik Zelenih dr. Sepp Brugger.

Janko Kulmesch

AKTUALNI POGOVOR

Brez subvencij države ne bo privatnega radia

Mag. Marjan Pipp, poslovodja skupne radijske družbe KOROTAN/AGORA-Lokalradio GmbH (drugi poslovodja je Helmut Peissl), o aktualnih političnih in finančnih potrebah privatnega manjšinskega radia.

Naš tednik: Pred dobrima dvema mesecema je skupna radijska družba KOROTAN/AGORA dobila licenco za privatni radio. Kakšno je trenutno stanje, kar zadeva realizacijo privatnega radia KOROTAN/AGORA?

Mag. Marjan Pipp: Nositelj licence je skupna družba KOROTAN/AGORA-Lokalradio GmbH. Pristojna je za postavitev oddajnikov oz. sklepanje pogodb z ORF o najemu oddajnikov. Te oddajnike bo dala obema družabnikoma (KOROTAN - 51%, AGORA - 49%) v podnajem oz. v uporabo za oddajanje njunega programa. Oba družabnika bosta imela samostojni uredništvi, vsako uredništvo bo delalo lastni program v lastni odgovornosti.

Družba RS Privatradio GmbH je pri ustavnem sodišču vložila pritožbo proti dodelitvi radijske licence družbi KOROTAN/AGORA. Pomeni to, da se bo začetek privatnih radijskih oddaj zavlekel?

Ustavno sodišče bo do konca februarja 1998 odločilo o vprašanju, ali ima pritožba odločilni učinek (če ga bi imela, bi to pomenilo, da radio ne bi smel začeti z oddajanjem, preden sodišče ne bi odločilo tudi glede vsebine pritožbe - op. J. K.). Po mojem mnenju ustavno sodišče pritožbi ne bo priznalo odločilnega učinka (aufschiebende Wirkung).

Omenil si pogodbo z ORF. Je ta že podpisana in kaj je njena vsebina?

Pogajanja se bodo začela 16. februarja. Šlo bo za najem oddajnikov in programsko sodelovanje.

Kako visoke so finančne potrebe privatnega radia KOROTAN/AGORA?

Oddajniki za celotno mrežo bi po splošnem ceniku ORF za leto 1997 stali 4,5 mio. šilingov. Vendar je zadeva še odprta, saj se pogajanja niti niso še začela. Stroški za uredništvo in oddajanje družbe KOROTAN - govorim lahko samo za našo družbo - so predvideni v višini 8,5 mio. šilingov.

Kako nameravate financirati te izdatke?

Tričetrtinski delež bi morala financirati avstrijska vlada, ostalo četrtino pa bi pokrivali z oglasi.

Se z avstrijsko vlado že pogajate?

Z naše strani je prošnja na vlado že oddana, ni pa bilo nanjo še odziva. Do odziva bo moralo

Italijanska vlada vsako leto plača za južnotirolski televizijski in radijski studio v okviru državne RAI 250 milijonov šilingov.

MAG. MARJAN PIPP

priti. Če ne bo subvencij, tudi ne bo privatnega manjšinskega radia. Izključujemo pa financiranje radia v okviru 15 milijonov, ki jih urad zveznega kanclerja namenja pospeševanju narodnih skupnosti.

Kritični glasovi menijo, da zvezna vlada ne bo pripravljena odobriti potrebnih subvencij. Kaj praviš k temu?



Predsednik CAN mag. Marjan Pipp.

Svet Evrope je sklenil Okvirni sporazum o zaščiti manjšin in Evropsko manjšinsko listino. Prej ali slej bo oba dokumenta morala ratificirati tudi Avstrija - že zato, ker bo v drugi polovici tega leta prevzela predsedstvo EU. Predvsem Evropska manjšinska listina ima glede medijske oskrbe zelo jasna določila, ki temeljijo na nivoju drugih držav, kot sta to Italija in Švica. Italijanska vlada vsako leto plača za južnotirolski televizijski in radijski studio v okviru državne RAI 250 milijonov šilingov. Za avstrijsko vlado obstajata samo dve možnosti: ali bo celodnevni radijski spored omogočila v okviru ORF ali pa v okviru privatnega radia - pri čemer se je očitno odločila za drugo varianto.

Druga stvar, ki jo je treba upoštevati, je že sedaj obstoječe podpiranje medijev s strani vlade. Ker doslej privatnega radia ni bilo in je ORF v glavnem financiral svoje delovanje z obveznimi pristojbinami, je bilo podpiranje omejeno samo na časnike. Zanje avstrijska vlada vsako leto izplača 270 milijonov šilingov, od tega 170 milijonov za podpiranje posebno ogroženih časnikov. Vendar obstaja danes cela vrsta založb, ki dobivajo finančne podpore za časnike, hkrati pa so tudi udeleženi pri privatnih radijskih družbah. Na ta način s podporami, namenjenimi časopisom, indirektno financirajo svoje udejstvovanje tudi na radijskem področju. Toliko bolj so zato upravičene zahteve manjšine, da ji vlada finančno zagotovi tudi celodnevni radijski spored.

Janko Kulmesch



Umril je šef Slovenske naftne družbe Petrol Franc Premk.

Ponesrečil se je velik prijatelj Koroških Slovencev

Prejšnjo nedeljo je bila na avtocesti pri Kranju v Sloveniji velika prometna nesreča, pri kateri je izgubilo življenje 5 ljudi. Kombi, poln smučarjev, je prehiteval in z vso silo trčil v službeno vozilo Slovenske naftne družbe Petrol iz Ljubljane, v katerem je bil predsednik uprave Petrola Franc Premk. Premk je bil tako hudo ranjen, da je pozneje v bolnici umrl. Torkove žalne seje na sedežu Slovenske naftne družbe so se udeležili tudi poslovni partnerji Petrola s Koroške.

Šef Petrola v Ljubljani je imel vedno razumevanje za kulturne in športne potrebe na Koroškem, gotovo mnogi se spominjajo njegove pripravljenosti, da je s sponzorstvom vsepovsod priskočil napomoč. L. 1986 je še v bivši Jugoslaviji Zveza-Bank po njegovem naročilu na Dunaju ustanovila podjetje Petrol-Trade. Petrol Ljubljana je bil tam dolgo manjšinski družabnik. Po osamosvojitvi Slovenije je delež Zveze-Bank prevzelo podjetje Mohorjeve družbe Korotan International Celovec. Tako je bila Slovenska naftna družba, ki je bila v lanskem letu privatizirana in postala delniška družba, tudi poslovno povezana z gospodarskimi strukturami Koroških Slovencev. S privatizacijo so postali lastniki slovenske fizične in pravne osebe. Smrt Franca Premka je vsekakor velika izguba in le težko bo najti človeka s podobnimi človeškimi vrtilinami in razumevanjem, kakor jih je imel on.

Hvala mu za vse.

Tri leta po zločinskem atentatu na Rome

Oberwart 1998. Preteklo nedeljo so v čast 4. februarja 1995 umorjenim Romom razkrili spomenik. So zato Romi postali bolj upoštevana narodna skupnost?

Umor Josefa Simona, Petra Sarközija, Karla in Erwina Horvatha ter poziv morilca (morilcev?): Romi, nazaj v Indijo! je močno odmeval po vsej Avstriji. Bil je to v 2. avstrijski republiki prvi politični atentat, ki je zahteval življenjske žrtve. Dunajske ter gradišćanske oblasti, pa tudi občina Oberwart, v kateri poleg pripadnikov večinskega naroda živijo še Madžari, Hrvatje in Romi, so se bali, da je Gradišćanska postala dežela nerstrpnosti, rasizma in nacionalizma.

Ta strah sta na nedeljskem razkritju spomenika še posebej poudarila gradišćanski deželni glavar Stix in župan mesta Oberwart Racz. Hkrati sta izrazila prepričanje, da je zločinski napad na Rome pomagal zblížiti vso Gradišćansko in ostalo Avstrijo v prizadevanjih za strpnost in prijateljstvo med narodnimi skupnostmi.

Edini, ki se ni zadovoljil samo z optimističnimi, lepimi besedami, je bil gradišćanski škof lby. Na vprašanje, ali se je po umoru Romov nekaj spremenilo, je odgovoril zelo kritično. Spomnil je na dejstvo, da umor še vedno ni docela razjasnjen, predvsem pa, da politične oblasti še vedno niso izpolnile vseh obljub. „Še zelo smo oddaljeni od tega, da bi bili ena velika skupna družina“, tako škof lby.

In kaj pravijo prizadeti Romi?

V Oberwartu obstaja že devet let „Društvo Roma“, mdr. s svetovalnico za pripadnike romske narodne skupnosti. Poslovodja svetovalnice Emmerich Gärtner-Horvath NAŠEMU TEDNIKU: „V preteklih treh letih smo s pomočjo zvezne in deželne vlade ter občine Oberwart dosegli velike napredke.“ Tega mnenja je tudi predsednik sosveta za Rome Rudi Sarközi. Hkrati Sarközi ne pozabi omeniti podpore, ki jo Romom nudi dunajski Center

avstrijskih narodnih skupnosti (CAN).

Po besedah Emmericha Gärtnerja-Horvatha se uspešno razvijajo predvsem prizadevanja za družbeno integracijo Romov ter reševanje njihovih socialnih problemov. Tudi na področju romske kulture in ohranjanja romskega jezika zaznamujejo prve večje uspehe. Mdr. izdajajo dvojezično glasilo „Romani patrin“ (naklada 2000). „Naš dolgoročni cilj pa je, da se bodo naši otroci lahko učili romskega jezika tudi v šoli“.

Da si romski jezik polagoma utira pot v javnost, je mdr. bilo opaziti na nedeljskem razkritju spomenika. Oče naš in prošnje so udeleženci molili tudi v romskem jeziku. V smislu integracijskih prizadevanj so prošnje v romskem jeziku molili mladi pripadniki večinskega naroda, v nemščini pa mladi Romi.

Vsi ti pozitivni premiki pa seveda ne pomenijo, da je lepša prihodnost Romov že zagotovljena. Tega se zavedata tako Rudi Sarközi kakor Emmerich Gärtner-Horvath. „Največji problem so predsodki do Romov. Integrirajo nas lahko hitro. Vendar s tem še

ni rečeno, da nas tudi akceptirajo“, poudarja Emmerich Gärtner-Horvath.

Pri tem se postavlja upravičeno vprašanje, kakšna je akceptanca Romov tudi s strani pripadnikov drugih manjšin. Na razkritju spomenika ni bil navzoč nitj uradni zastopnik dunajskih Čehov ter Slovkov, kakor tudi ne gradišćanskih Madžarov in Hrvatov. In to, čeprav ima osrednja organizacija gradišćanskih Madžarov svoj sedež v Oberwartu.

Janko Kulmesch



Sliki: Sarközi



Razkritja spomenika umorjenim Romom so se udeležili tudi (z leve) tajnik CAN Hubert Mikel, predsednik CAN mag. Marjan Pipp, klubski predsednik južnotirolske SVP dr. Hubert Frasnelli in član predsedstva CAN dr. Jan Petrik.

Netradicionalni kulturni praznik

Beseda je mrtva, duh, ki iz nje veje, je živ.

Na to je stavil po Janku Messnerju, slavnostnemu govorniku na letošnjem slovenskem kulturnem prazniku, tudi France Prešern, ki eden glavnih vzrokov tega praznika. Po novem se ljudje spet zanimajo za tradicionalne kulturne prireditve. Kako drugače je tolmačiti, da je celovški Mladinski dom v sredo bil prenapolnjen in sploh se ni zdelo, da je publika prišla samo, da pokaže svojo navzočnost na „obveznem terminu“. Ali pa je le odvisno od vsebine? Tudi ni začudilo, da je zlasti mladine na pretek. V pričakovanju novih filmskih produkcij „filma mladje“ (Kamnosek, Ahasver, Večernica in Hotel Interkontinental) bi tradicionalno in običajno ozračje „slovenskosti“ čisto šlo po Dravi, če ne bi pisatelj in velik prijatelj mladine Janko Messner v svojem hudomušnem, čeprav kritičnem govoru spomnil na neljubi položaj, v katerega spravljata Koroške Slovence osrednji organizaciji s političnim sem in tja in kaj bi bili nujnejši znaki za resno voljo delovanja v prid narodni skupnosti. Kulturi velmož med koroškimi slovenskimi literati seveda pripisuje tehtno vlogo.

Zadnje čase se zdi, da v koroško slovensko kulturno življenje, tj. tudi v glave tradicionalno mislečih, polagoma prodira pojem inovativnost, da se podirajo pregraje in mehča trda skorja včerajšnjega, da vzklija novi poganjki, ki se sicer na prvi pogled zde tuji in na napačnem mestu, vendar so nameravani, od mladine želeni in negovani. Če ni prav s tem kulturi najbolj ustreženo! Problematika, ki se je filmske stvaritve lotevajo, ne zbuja pretiranega upanja, ne hrepeni po dobrih starih časih, ne postavlja v središče slovenskost, ampak na milo in nemilo predoči realnost današnjega sveta. In v tej realnosti je jezik, narodna manjšina pač navidez obrobne pomena, ker je nakopičenih dosti drugih težav, osebne tragike, s katero se mnogo mladih sooča. V središču vse te zmede in nesreče vzhaja magična beseda orientacija, ki jo pospešuje razpad tradicionalne oblike družine. Današnja mladina orientacije pogosto nima, ker je ni dobila s seboj na življenjsko pot. Družba to sicer opaža, vendar še ni našla poti iz te zagate. Blodi kakor večni Jud - Ahasver. Išče od-



Slavnostni govornik
prof. Janko Messner

govore na vprašanja, ne zavedajoč se, da si nanje more odgovoriti le sama. Prezenterajo se cele verige vzrokov, a ni patentnega recepta proti nevšečnostim. Tu pač tudi vsa znanost ne more pomagati. Kakor, da nas vsi ti družbeni problemi paralizirajo.

Beseda je mrtva, duh, ki iz nje veje, je živ. To izpovedujejo tudi filmi od mladine za vse in vsakogar. Ob prazniku kulture naj bo dovoljeno postaviti v središče človeka in kulturo njegovega spopadanja z življenjem. Navsezadnje je film umetniški način izražanja realnosti. Umetnost pa čisto gotovo spada pod kulturo. Živel netradicionalni slovenski kulturni praznik!

Adke

LITERARNI VEČER

Janko Messner med mladimi

V torek, 27. januarja, je priznani koroški kulturni ustvarjalec Janko Messner obiskal Klub KDZ. Messner je več kot dvajsetim mladim bral iz svojih del ter jim pripovedoval o svojem življenju. V tem letu naj bi Klub KDZ vabil na še celo vrsto drugih kulturnih prireditev.

Janko Messner je na mladino naredil izredno pozitiven vtis, saj ji je pokazal, da jo razume in da jo je pripravljen poslušati. Njegova branja so poučna, spontana in zabavna, ker Messner ob njih pove še marsikakšen zanimiv dogodek iz lastnega življenja. Pisatelj se zna postaviti na nivo poslušalcev, v tem primeru mladine. Žalostno je edino to, da so naši prostori za take prireditve slabše primerni, saj nam v njih manjka prostora, stolov in druge opreme. Kljub tej nevšečnosti pa je bilo predavanje izredno prijetno in se je zavleklo kar do poznih večernih ur. Od predavateljev, kot je Janko Messner, se lahko mnogo naučimo. Upamo, da nam bo v prihodnosti uspelo pridobiti še več podobnih predavateljev, saj so takšna predavanja za nas mladince izredno koristna.

Jernej Jeraj

Študij sta na mizi in že se zdi, da bi bilo najbolje, ko da ju nikoli ne bi bilo. Zgodovina nas je zopet dohitela in nam neusmiljeno prikazala obraz. Slovenski Nemci oz. Avstrijci so postali objekt zanimanja, ker so to primarno hoteli nekateri na avstrijskem Koroškem. Sedaj pa taisti čakajo in z njimi mi vsi, da bo kdo stopil iz razbitega jajca in zahteval namignjeno pravico do manjšinskih pravic. Zgodovinar dr. Stefan Karner, ki je na avstrijski strani bil poverjen s študijo o (ne)obstoju nemške narodne skupnosti v Sloveniji, je te dni svaril koroške politike, da naj ne zahtevajo, česar ne artikulara narodna skupina sama.

Tudi med Koroškimi Slovenci čakamo in gledamo čez mejo kot bik v nova vrata, kakšni so le ti čudaki, ki naj bi živeli onstran meje in se imenovali Staroavstrijci ali Volksdeutsche. So črni, rumeni ali le beli kot mi vsi, gestapovci, esesovci ali le navadni kolaboraterji? So to sami klonirani Adolfi Eichmanni, ki živijo z rento iz dubioznih nacističnih skladov? So sarhi milijonarji, ki še danes na vse pretege uživajo razkošno življenje z

ADRIAN KERT

Z MOJEGA VIDIKA



Gesta sprave

ukradenim zlatom iz plomb Slovencev in slovenskih Judov? Mar živijo v podzemnem svetu ali pa so čisto normalni državljani, ki so se samo navadili držati jezik za zobmi, vsaj njegov nemški del. Ali pa so zastrahovani spričo njihove zgodovinske krivde?

Vse je v negotovosti in kakor vsa leta padajo odločitve tudi danes čez glave prizadetih, ki sami očitno ne vedo, kaj je zanje najboljše. Morda bi bilo najbolje njih in celotno vojno in poveljno zgodovino pomesti pod veliko preprogo ali železno zaveso EU in počakati, da zopet čas prevzame vladavino nad obstoj-

nim in neobstojnim. Čez ponovnih petdeset let bo dobro plačal ali hudo kaznoval.

Kakor se koroške slovenske ustanove tačas vedejo, spominja na koroško manjšinsko politiko. Čeprav je zgodovinsko breme Nemcev v Sloveniji le težko, je molčanje enakovrediti z zanižanjem in s tem z egoizmom par excellence. Pomagaj si sam in pomagal ti bo kdorkoli že... Kako bi se koroški slovenski politiki raztogotili, ko bi nam to v Avstriji zabrusili z zvezne ali deželne vlade. Svinjarija, nacisti, evropski primitivci, nevredni EU! Na pomoč FUENS, Evropska konvencija, Južni Tirolici, Bru-

selj, WWF!

Peter je Jezusa trikrat izdal ob prvi preizkušnji. In Koroški Slovenci smo na najboljši poti, da sami sebe izdamo, se razgalimo na smeh vsem, ki nam do dandanašnjega niso naklonjeni. Ali smo pozabili, kako gre tisto z odpuščanjem, vsaj po 50 letih, kakor dolgo to doživljamo na lastni koži. Morda od nas maloštevilnih ne more nihče zahtevati, da ob lastnih tegobah še vzdigujemo glas za še manjše, ki vrhu tega živijo s tako težkim zgodovinskim bremenom, vendar bi si s tem prav tu pri nas doma pridobili veliko simpatij, kajti dokazali bi, da to, kar sami sebi želimo, zagovarjamo tudi za druge. Dokler pa tega ne bomo korajžni storiti, se ne smemo čuditi, če bomo v naši skupni Koroški tudi še daleč v tretje tisočletje morali prosjačiti za vsak najmanjši drek v slovenščini. Srčnost in verodostojnost še nikomur nista škodovala, povrh njihče ne zahteva od nas „južnotirolskega zaboja za Koroške Slovence“, ampak le besedo priznavanja in upravičenosti do obstoja. Sprava se začne prav s takšnimi gestami.

RAZPIS

Pädagogische Akademie
des Bundes in Kärnten

AKADEMIJA

Dvojezično šolstvo

Za duhovno podobo Koroške je že od nekdaj značilna kulturna in jezikovna raznolikost.

Upošteva se to dejstvo imajo starši v območju dvojezičnega šolstva, v katerem živi koroško-slovenska skupnost, možnost, da svoje otroke prijavijo k dvojezičnemu pouku na ljudskih šolah ali pa k slovenskemu pouku na glavnih šolah.

Izobraževanje dvojezičnih učiteljev oz. učiteljev slovenščine, pa tudi t.i. drugega učitelja, ki pri pouku v dvojezičnih razredih sodeluje z razrednim učiteljem, ima na skrbi Zvezna pedagoška akademija v Celovcu.

Pri tovrstnem usposabljanju je pri zagotavljanju jezikovne kompetence in praktične uporabe didaktike v šolski praksi potrebno prispevati tudi k ohranjanju koroške bikulturnosti. Pedagoška akademija vidi tu pomen slovenske skupnosti kot mostu za „pot do soseda“.

Zato imajo absolventi Pedagoške akademije prav na tem področju možnosti za zaposlitev.

Študijski pogoji:

- odprtost do sveta, z zavestjo za ohranjanje regionalne identitete

- zanimanje in zavzetost za medkulturno vzgojo in izobraževanje

- dobro znanje slovenskega jezika (posebej, če želi kandidat pridobiti spričevalo za dvojezičnega učitelja).

Poleg tega nudi Pedagoška akademija izpopolnjevalne tečaje slovenščine ter začetniške tečaje, na katerih se učitelji usposobijo za poučevanje predmeta „Neobvezne vaje iz slovenščine“ (= izbirni predmet).

Učiteljem, ki že poučujejo, je tudi omogočeno pridobivanje dvojezične kompetence, vendar zunaj rednega študijskega programa Pedagoške akademije.

Podrobnejše informacije: Zvezna Pedagoška akademija na Koroškem

Hubertusstr. 1

9020 Klagenfurt/Celovec

Tel.: 0463-23785

Smrtnik: SPÖ je kriva mizere v zdravilišču

V zdravilišču v Železni Kapli so delojemalcem odpovedali službo in jih hočejo spet zaposliti pod novimi pogoji. Delojemalci protestirajo.

V zdravilišču v Železni Kapli so pred kratkim odpovedali delavcem službo in jim ponudili, da jih ponovno zaposlijo, če sprejmejo nove delovne pogoje. Predvsem gre za 40 urni delovni teden, plače naj bi bile nekoliko nižje. Küng s tem hoče vzpostaviti novo podlago za obratovanje zdravilišča, ki ima po njegovem mnenju previsoke stroške za osebje, ki znašajo 71 % letnega prometa zdravilišča. Dolg, ki ga ima zdravilišče, znaša trenutno 10 mio. šilingov. Če želi zdravilišče pozitivno obratovati, je po mnenju Künga nujno potrebno

znižati izdatke. O Küngovih predlogih je ta teden razpravljal tudi obratni svet.

Kritika. Ostro kritiziral je razvoj v zdravilišču kaplški podžupan Franc Jožef Smrtnik, ki je mnenja, da je SPÖ leta zlorabljala zdravilišče za svoje namene in da pred občinskimi volitvami občanom in nastavljenjem v zdravilišču „ni nalila čistega vina“. F. J. Smrtnik: „Delavci gotovo niso krivi misere, kriva je edinole politika SPÖ. Po pregradnji leta 1992 je tedanji župan Haller zelo natančno gledal, kdo dobi delovno mesto in kdo

ne, vsakega so vprašali za strankarsko knjižico. Danes pa isti politiki pod županom Haderlappom zahtevajo od delavcev, da se odpovejo svojim delavskim pravicam“. Smrtnik primerja razvoj v zdravilišču s tem pri Obirju, „kjer so prav tako politiki imeli svoje roke v igri.“

Medtem gredo dela za izgradnjo zdravilišča naprej. Cesto so že preložili, hotel in zdravilišče bodo zdaj povezali s steklenim hodnikom. Celotni projekt stane 150 mio. šil., k temu prispeva Küng 115 mio. in dežela Koroška 35 mio. šilingov.

Frančiškan Ignac Domej posvečen za diakona

Preteklo nedeljo, 1. februarja, je krški škof dr. Egon Kapellari v Gospe sveti posvetil za diakona Ignaca Domeja, domačina iz Rinkol.

Gospa sveta. Krški škof dr. Egon Kapellari je preteklo nedeljo v stolnici v Gospe sveti za diakona blagoslovil mag. dipl. inž. Ignaca Domeja ter Eliasa Unegga iz Šentandraža iz Labotske doline. Oba sta redovnika Frančiškove smeri in oba povezana z medjugorskim marijanskim gibanjem.

Ignac Domej je doma v Rinkolah pri Pliberku in je sin znane Zgončeve družine. Rodil se je leta 1957, obiskoval ljudsko šolo v Vogrčah in maturiral je na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu. Na Dunaju je nato končal študij kot diplomirani inženir elektrotehnike. Nato se je vpisal na teološko fakulteto in študij končal z magisterijem. Leta 1985 je na Dunaju ustanovil „Molitveno akcijo Medjugorje“. Leta 1987 je iniciiral ustanovitev društva „Oaza miru“ kot spremeljevalko molitvenim akcijam, ki so z medjugorskim čudežem nastale v Avstriji. Leta 1995 je Domej v Thalhofu Breitenstein izrekel večno obljubo Frančiškanskemu redu.

Na posvečenju je krški škof novima diakonom med drugim v pridigi dejal, naj delujeta naprej po zgledu svetega Frančiška, „da bosta mnogim ljudem dala domovino“. Diakona sta se nato štirijezično (v nemščini, slovenščini, italijanščini in hrvaščini) zahvalila vsem, ki so pripravili svečanost. Svečanost je mdr. olepšal MePZ Gorotan iz Šmihela.

Duhovniško posvečenje naj bi oba diakona prejela letos junija. Nova maša Iganca Domeja pa naj bi potem bila poleti v domačem kraju v Rinkolah.

Silvo Kumer



V stolnici v Gospe sveti je krški škof dr. Egon Kapellari posvetil za diakona Frančiškana Eliasa Unegga (levo) in Ignaca Domeja.

Foto: Printsetter

Nove možnosti prodaje so cilj kmečkega društva

Kmet mora biti danes inovativen, če hoče uspešno gospodariti. Skupno je to še lažje, so si mislili globaški kmetje in ustanovili društvo.

Velike cilje si je zastavila na novo ustanovljena „Kmečka skupnost/Bäuerliche Initiative Juenna“ v Globasnici. Predsednik Stefan Pototschnig iz Štebna je v pogovoru z NAŠIM TEDNIKOM dejal, da je bila ustanovitev le prvi korak cele vrste iniciativ, ki jih ima društvo v programu. Glavni cilj pa je vsekakor, da globaški kmetje začnejo svoje kakovostne proizvode bolje prodajati.

V občini Globasnica je še 68 kmetij, na katerih gojijo živino. Od teh jih 26 samostojno prodaja svoje proizvode. Nekateri z večjim, drugi spet z manjšim uspehom. Med njimi so tudi taki, ki že leta v večjih količinah prodajajo svoje mesne proizvode stalnim odjemalcem, zato zaenkrat niso videli vsi potrebe, da se vključijo v društvo. Tako na listi na primer manjkata uspešni kmetiji Huberta Božiča iz Večne vasi ali Huberta Dumpelnika iz Štebna. Dumpelnik: „Zaenkrat zame članstvo ni aktualno, ker imam dosti odjemalcev, včasih mi celo robe že primanjkuje“.

V „Kmečki skupnosti Juenna“ pa so člani tudi kmetje, ki sicer že imajo razvito privatno prodajo, v društvu pa vidijo nove možnosti razvoja za svojo kmetijo in kmete v občini. Eden izmed teh kmetov je Hanzej Writz, p. d. Gražer v Štebnu, ki je tudi podpredsednik Kmečke skupnosti Juenna. Writz vidi pomen predvsem v trženju in skupni prodaji celotne palete kmečkih produktov. Writz: „Gотовo drži, da je salame lahko prodajati in da jih včasih celo lahko zmanjka, položaj za druge kmečke proizvode pa ni tako rožnat. Kmet pa ne more živeti samo od prodaje salam“.

Že letos bodo kmetje skupno z gostilničarji v občini začeli s „fantant-veselicami“ (op. uredn.: fantant je konec delovnega časa, ki ga navadno naznanjajo z zvonjenjem). Na teh veselicah bodo na prodaj samo domači proizvodi iz občine Globasnice. Če bo uspelo najti primerno ime, bodo globaški kmečki proizvodi dobili tudi svojo lastno skupno znamko. S to bo potem Kmečka iniciativa delala reklamo v drugih občinah in okrajih Koroške. Predsednik Po-



PREDSEDNIK STEFAN POTOTSCHNIG

Znašo Kmečko iniciativno bomo globaškim kmetom skušali odpreti nova tržišča in nove možnosti prodaje.

otschnig pa namerava navezati stike tudi s sosednjimi občinami v Sloveniji. Pototschnig: „Brž ko se bo Slovenija priključila EU, bo to itak skupni trg. Naša Kmečka iniciativa bo kontakte pač že prej iskala, kar bo potem seveda prednost.“

Klavnica. Prvotno je bil cilj društva zidati tudi skupno klavnico, podobno kot so to storili kmetje v Selah. Toda, ker sta v občini že dve klavnici, ki ustrezata

To soboto v Vogrčah Kmetje spet vabijo na ples

Vogrče. To soboto, 7. februarja 1998, vabi SJK spet na tradicionalni kmečki ples, ki bo pri Florijanu v Vogrčah. Za zabavo bo skrbel ansambel „Fantje treh dolin“, kakor po navadi pa bo pripravljen tudi bogat srečolov s tipičnimi kmečkimi dobinki. Prvič bo na voljo tudi shuttle bus.



PODPREDSEDNIK HANZEJ WRITZ

Salame lahko prodajamo tudi brez Kmečke iniciative. Gre za trženje drugih kmetijskih produktov.

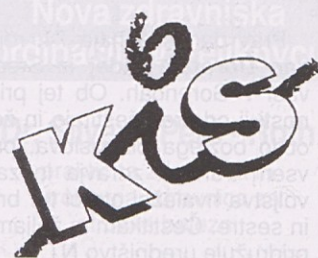
ta novim predpisom (Hubert Božič v Večni vasi in Jurij Petschnig v Podjuni), bodo kmetje v prvi vrsti koristili obstoječe kapacitete.

Dvojezičnost. Zelo odprto je društvo tudi glede dvojezičnosti. Za predsednika Pototschniga, ki je sicer član FPÖ in občinski mandatar, je popolnoma logično, da je društvo tudi na zunaj dvojezično. Društvo bo celo skušalo dvojezičnost kot del posebnosti kraja, regije in kulture vgraditi v prodajo. Primeri iz drugih obmejnih krajev v Evropi kažejo, da je to dobra možnost. O tem se pretekli teden v Tinjah na zborovanju KIS obširno poročali Retoromani iz Graubündna iz Švice.

Člani. Naslednji kmetje so se že včlanili v „Kmečko skupnost Juenna“:

Stefan Pototschnig, Janez Writz, Fric Breznik, Willi Marketz, Hanzej Perč, Robert Erschen, Peter Britzmann, Marko Gregorič, Šimej Harrich, Jörog Butej, Karl Wranschek, Hubert Kordež, Jurij Petschnig, Walter in Roswitha Stermetz.

Silvo Kumer



Kmečkoizobraževalna skupnost (KIS)

vabi na

Strokovno ekskurzijo v Baden Würtemberg (Nemčija)

Ogled najnovejših hlevskih sistemov za pitanje prašičev

(dopolnilno strokovnega predavanja DI Wiedmanna v Pliberku).

Program: Ogled različnih zunaneklimatskih hlevskih sistemov za pitanje prašičev (Außenklimaställe, Schrägbodenstall, Höhlenstall)

Ekskurzijo bo vodil: DI Rudolf Wiedmann

Odhod: v petek, 13. februarja ob 01.00 uri zjutraj v Dobrli vasi pred cervkijo (vrnili se bomo v petek, 13. februarja ob pribl. 24.00 uri)

Stroški: S 800,- (brez kosila)

Možnosti za dostop: po dogovoru na poti od Dobrle vasi proti avtocesti v Salzburg (npr. Tinje, Celovec, Beljak)

Prijave: DI Štefan Domej (tel. 04235/3367) ali KIS (tel. 0463/54864)

Oglas

Razpisujemo odprto delovno mesto

„HTL - tehnika, elektrotehnika s končano vojaško službo in dobrim znanjem slovenščine.“

Ponudbe: tel. 0463/ 34 2 13 - gospa Potz

Prav danes obhaja 74. rojstni dan **Doroteja Zidej** iz Srednje vasi v Gorenčah. Ob tej priložnosti ji od srca čestitajo in želijo obilo božjega blagoslova, predvsem trdnega zdravja in zadovoljstva hvaležni otroci ter bratje in sestre. Čestitkam in željam se pridružuje uredništvo NT.

V Šentvidu v Podjuni obhaja 75. rojstni dan **Josefina Močilnik**. Od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Kulturno društvo „Peter Markovič“ iz Rožeka iskreno čestita ob osebnem prazniku, ki ga obhajajo meseca februarja **Marica Lepuschitz**, po domače Mežnarca iz Ščedma, **Majka Šikorona**, galeristka iz Semislavč in **Hanzi Gabriel**, po domače Šuštar z Brega. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kličo jubilan ton še na mnoga zdravih in srečnih let!

Prihodnji teden bo v Beljaku praznovala 87. rojstni dan **Katarina Petrič**, roj. Wakounig. Slavljenki želimo obilo božjega blagoslova in ji kličemo na mnoga leta.

59. letnico skupnega življenja obhajata **Marija** in **Šimej Kogelnik**, po domače Rečnikova starša iz Štebna pri Globasnici. Slavljenca ob tem visokem skupnem prazniku od srca čestitamo in želimo še mnogo srečnih in zdravih skupnih let.

Pred nedavnim je slavila 75. letnico življenja **Marjeta Boročnik** iz Podkrajja pri Pliberku. Čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnje, predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružujejo vsi domači.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Jozeju Kušejju** iz Šmihela, **Rozini Jop** iz Nonče vasi, **Janezu Snedecu** s Ponikve, **Francu Čebulu** iz Šmihela, **Neži Fračko** iz Večne vasi in **Jožetu Kertu** iz Šmihela. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljenecem od srca čestitajo in želijo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Rojstni dan in god je obhajal **Timotej Mali** iz Lepene pri Železni Kapli. O srca čestitamo in želimo vse najboljše.

Naslednje voščilo je namenjeno **Mariji Sadovnik** s Plaznice, ki je obhajala osebni praznik. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje.

Za osebni praznik, 18. pomlad, čestitamo tudi **Klavdiji Sorli**. Vse najboljše!

Prav danes obhaja osebni praznik **Dori Ogris** iz Trebelj pri Šmarjeti. Ob tej priložnosti ji od srca čestitajo in želijo vse najboljše – predvsem trdnega zdravja – mož Hubert in vsi otroci z družinami. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Slovensko društvo upokojencev Šentjakob čestita za osebne praznike **Miheju Einspielerju** iz Zgornjih Vesc, **Pepci Rehsmann** in **Dori Samonik** iz Šentjakoba ter **Francu Wrolichu**, po domače Dolincu z Rut. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljenecem od srca čestitajo in želi-

ČESTITAMO

jo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Naslednje voščilo je namenjeno **Meti Mak** iz Sel na Borovnici, ki je obhajala 74. rojstni dan. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje.

Na Obirskem obhaja osebni praznik **Greti Pegrin**. Čestitamo in vse najboljše!

Za minuli rojstni dan čestitamo tudi **Francu Mokina** iz Podkanje vasi pri Galiciji. Vse najboljše!

Pred nedavnim je v Goričah pri Miklavčevem obhajal rojstni dan **Ignac Illgoutz**. Pristrčno čestitamo in želimo obilo uspeha in zadovoljstva tudi v prihodnje.

Za osebni praznik čestitamo tudi **Janji Ogris** iz Drabunaž. Čestitkam se pridružuje MoPZ „Trta“ iz Žitare vasi.

Katja Kupper s Kočuhe je včeraj obhajala rojstni dan. Občinski odborniki EL Šmarjeta iskreno čestitamo in želimo mnogo uspeha tudi v prihodnje.

Minulo soboto, 31. januarja, je obhajala 90. letnico življenja **Mici Cufer**. Slavljenki ob tem visokem osebnem jubileju od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, predvsem zdravja in tihe osebne sreče.

V Kajzah pri Bilčovsu je obhajal rojstni dan in god **Blaž Gasser**. Slavljenču ob dvojnem prazniku od srca čestitamo in

ČESTITKI TEDNA

Poklon možu z zlatim srcem

Če pade ime Franc Rehsmann, takoj povežeš z njim pojem NAŠ TEDNIK, Mohorjeva tiskarna, izseljenišvo ter neizmerno prijaznost, dobrosrčnost in radodarnost.

NAŠ TEDNIK ima srečo, da ima s Francem Rehsmannom nadvse zvestega sodelavca. Ni samo naš marljivi dopisnik – vsem starejšim urednikom je bil tudi prvi pomočnik, predvsem, ko je bilo treba reševati tehnično-tiskarski del izdajanja NT. Bil je potrpežljiv in ustrezljiv učitelj, za kar bi se mu kot njegov učenec pred skoraj 30 leti tudi osebno pristrčno zahvalil. Za Mohorjevo družbo je bil Franc Rehsmann pionir ter glasnik. Zanj se je povsod zavzemal, zanj se je razdajal. Z rajnim dr. Hornböckom je še v tiskarni Carinthiji ustvaril prvi Mohorjev koledar in ko je leta 1951 Mohorjeva sama začela s tiskarsko dejavnostjo, je brez oklevanja sprejel ponudbo, da postane njen sodelavec. Ostal ji je zvest do upokojitve leta 1988 - če pa je potrebno, ji še danes priskoči na pomoč.

Z enako zavzetostjo služi Zvezi slovenskih izseljencev. Kot član Tratnikove družine iz Ledinc je krutost pregnanstva občutil na lastni koži. V neštetihih pismenih pričevanjih v NAŠEM TEDNIKU skrbi za to, da nacistična grozodejstva, ki jih je

morala utrpeti slovenska narodna skupnost, ne gredo v pozabo. Zato ga boli, da se kaže do njih površen odnos ali se jih skuša celo omalovaževati.

Nenazadnje pa je Franc Rehsmann eden od stebrov Društva upokojencev Šentjakob ter tednikove priloge NAŠ UPOKOJENEC. Sploh je mož, ki izpolnjuje svoje naloge z vso dobrosrčnostjo. Če je danes potreba po pomoči, Franca Rehsmanna ni treba dvakrat prositi.

Včeraj, 5. februarja 1998, je obhajal 70. življenjski jubilej. Dragi Franci, želimo Ti obilo



osebnega zadovoljstva, božjega blagoslova ter zdravja.

Predvsem pa pristrčen Bog lonaj!
-Kuj-



Trojni jubilej župnika Markitza

Minulo nedeljo, 1. februarja 1998, je praznoval dječki župnik Janez Markitz kar trojni jubilej: 40-letnico mašniškega posvečenja (prvo sv. mašo je bral 12. januarja 1958 v Globasnici), 25 let župnikovanja na Djekšah in 65. rojstni dan. Jasno, da je bila zato nedeljska sv. maša prava svečanost (pridigal je

dekan Dersula) – v lepem znamenju zahvale in pohvale dušnega pastirja z vseh strani fare – farnega sveta, društev, župana Pollessniga in otrok.

Janezu ali „Hanziju“ (tako ga kličejo Djekšarji) ob osebnem slovesu od srca čestitamo in mu želimo tudi v prihodnje mnogo zdravja in duševne svežine. Čestitkam in željam uredništva NAŠEGA TEDNIKA se pridružuje družina Urbana Lessiaka. F. S.

želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

Za osebni praznik čestitamo tudi **Dori Michor** iz Šmarjete. Vse najboljše!

73-letnico je obhajal **Blaž Krušič** iz Trabesinj pri Kotmari vasi. Od srca čestitamo in želimo vse najboljše.

Kati Marketz iz Globasnice je obhajala 65. letnico življenja. Ob tej priložnosti ji od srca čestitajo in želijo vse najboljše člani cerkvenega zbora Šentlipš. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki slavljenci kliče na mnoga milosti polna leta.

Kotmirški župnik **Maks Mihor** obhaja rojstni dan, za kar mu od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova tudi v prihodnje, predvsem trdnega zdravlja in moči za nadaljnje dušnopastirsko delo v svoji fari.

Na Obirskem je obhajala 16. pomlad **Martina Struger**. Vse najboljše!

Osebni praznik sta obhajala **Astrid** in **Albin Lipusch** iz Prible vasi. Obema veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

Pred kratkim je obhajala 86-letnico **Marija Benko**, Vrenova mama iz Reke v Kotmari vasi. Slavljenci iskreno čestitamo in kličemo še na mnoga leta.

Dvojni praznik, rojstni dan in god, slavi **Marička Travar** iz Kaple ob Dravi. Čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje!

Pred nedavnim je obhajal rojstni dan **Pavel Mak** iz Sel, za kar iskreno čestitamo in želimo mnogo sreče tudi v prihodnje.

Prav tako pred nedavnim je obhajal osebni praznik **Mirko Ogris ml.** Tudi njemu veljajo naše prisrčne čestitke in najboljše želje.

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Jozefu Mišiču** iz Dobre vasi, **Matildi Gregorič** iz Podjune pri Globasnici, **Katarini Urak** iz Nagelč, **Mariji Stern** iz Rikarje vasi, **Tereziji Raschun** iz Mlinč, **Katarini Kanzian** iz Apač, **Mariji Hribernik** z Blata pri Galiciji in **Jožetu Uranku** iz Encelne vasi. Vsi ostali člani od srca čestitajo in kličejo slavljenecem na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.



„Perfektna plesalca“ – Lenčka in Milan Kupper.

PLEŠERKA

Odličen ples pri Svetiju

Hodiški ples ali ples SPD „Zvezda“ se razveseljuje vedno večje priljubljenosti, tudi pri „sosedih“.

Zadnja sobota v mesecu januarju je v Hodišah rezervirana za Slovensko prosvetno društvo „Zvezda“, ki ob tem času – sedaj že blizu 20 let – redno prireja Hodiški ples. Tokrat je društvo predsednika Tonija Mikscheja vabilo na „plesišče“ k Svetiju na Plešerko, kjer je goste zabaval odlični ansambel „Tonija Hervola“ iz Slovenije. Ta ansambel se v Hodišah počuti že kar domačega, kajti tokrat je že drugič igral na Hodiškem plesu, dvakrat pa je skrbel za glasbeno dobrobit tudi na poletni noči.

Obisk je bil proti pričakovanju

odličen – tudi mnogi iz „občinske sobe“ so prišli, na čelu z županom Gerhardom Oleschkom. Posebej veseli so bili prireditelji obiska delegacije pobratene občine Medea iz Italije, ki jim je Toni Miksche v pozdravnem govoru izrekel še posebno dobrodošlico. S pesmijo pa jih je pozdravil – in seveda tudi vse druge obiskovalce plesa – Hodiški oktet.

Opaziti je bil še izredno bogat in očitno z veliko ljubeznijo pripravljen srečolov, kakršnega na plesih naših društev vidimo povsem redko.

F. S.

Celovec – domovski praznik 1998

V četrtek, 29. januarja, je Modestov dom v Celovcu priredil svoj tradicionalni Domovski praznik. Pričel se je s sv. mašo, ki so jo darovali Jože Andolšek, Stanko Olip in Herman Kelich. Po sv. maši so dijakinje in dijaki skupno s starši okrepčali z dobrotami, ki jih je pripravilo kuhinjsko osebje.

Nato je sledil kulturni del Domovskega praznika. Na sporedu so bili glasba, spremne besede ravnateljice Hermana Kelicha, nastop šestostolcev, ki so zaplesali parodijo „Oh Susanna“, recital o človekovih pravicah ter nastopa nižješolk s plesom „Spice Girls“ in glasbene skupine „Garlic“. Zelo

uspešna je bila tudi igra Antona Medveda „Na ogledih“, končal pa se je večerni spored s skupino „Garlic“ in solistko Leno Smolle. Spored sta povezovala Barbara Millonig in Peter Pavček.

Starši so se zadovoljni vrnili domov, dijakinje in dijaki pa se že veselijo Domovskega praznika 1999.

Benjamin Petek



Mnogostranska se je predstavila domovska mladina.

Nova zdravniška ordinacija v Velikovcu

Dr. Silvana Perč - Roth

praktična zdravnica in
strokovna zdravnica za
otroške bolezni

Odprtje ordinacije bo v
ponedeljek,
9. februarja 1998
v Velikovcu, Hauptplatz
16/1. nadstropje

Ordinacija je odprta:

od ponedeljka do petka –
od 8. do 13. ure
v petkih – od 12.30 do 20. ure
v sobotah – od 9. do 12. ure

Termin je mogoče dobiti tudi
po dogovoru –
tel. 04232/37282

SELE

„Danes bomo tiči“ v Selah

V nedeljo je v Selah nastopila gledališka skupina kulturnega društva „Jožef Virk“ iz Doba pri Domžalah (Slovenija). Selski publiko so uprizorili veseloigro „Danes bomo tiči“. Zgodba igre se vrti okoli trgovca Plavca, ki se hoče ženiti. Njegova varovanka Minka se je zaljubila v Mirkota, ki pa ga Plavec ne mara. V Plavčevi hiši so še gospodinja Jera, trgovski pomočnik Bobek, vajenec Matiček ter sluga Melhior. Ker se Plavec misli ženiti, se odpravi v Ljubljano, da bi nakupil nekaj stvari. Doma prepusti trgovino Bobku in vajencu Matičku. Ta dva pa kratkotalno zapreta trgovino ter jo potem tudi sama pobereta v Ljubljano. V Ljubljani pa srečata nevesto Plavca, gospo Globočnikovo.

Spretno se izogibata Plavcu in se dovolj zgodaj vrneta domov. Doma pa k sreči obvarujeta trgovino pred ropom. Na koncu se Plavec končno poroči s svojo izvoljenko Globočnikovo, obenem pa tudi varovanki Minki dovoli, da se poroči z izvoljenecem Mirkom. Tako se na koncu spet vse konča dobro.

Gledališka skupina iz Doba pri Domžalah je na žalost le maloštevilno publiko navdušila.

I. R.

Nemci na Slovenskem

Prof. Dušan Nečak je vodil projektno skupino, ki je izdelala znanstveno študijo o Nemcih na Slovenskem 1941 - 1955. Študije same še niso objavili, so pa pred nedavnim predstavili v Ljubljani kratek oris Nemcev na Slovenskem (1918 - 1955). Do tega je prišlo na željo slovenskega zunanega ministrstva - predvsem tudi zato, ker je avstrijsko zunanje ministrstvo naročilo in že predstavilo študijo prof. Stefana Karnerja. Zaradi aktualnosti te problematike, se je uredništvo NAŠEGA TEDNIKA odločilo, da v nadaljevanjih objavi odlomke predstavljenega kratkega orisa Nemcev na Slovenskem.



Odloka predsedstva AVNOJ, Beneški dekreti in Potsdamski sporazum

V podobnih zgodovinskih okoliščinah so podobne odločitve o Nemcih, kot jih je sprejelo predsedstvo AVNOJ-a, v približno istem času sprejeli tudi na Češkoslovaškem. Kratko so jih po češkoslovaškem predsedniku poimenovali „Beneševi dekreti“.

Prvi je tisti iz leta 1944 in je znan kot „Benešev načrt desetih točk“, v katerem so bila podana navodila za izselitev nemškega prebivalstva iz obnovljene Češkoslovaške. V prvi točki ugotavlja, da so glede na zakonodajo nemškega rajha vsi Nemci v ČSR nemški državljani (Reichsbürger). Zato si češkoslovaška vlada pridržuje pravico, da določi, kateri Nemci bodo dobili češkoslovaško državljanstvo in kateri ne. Druga točka govori o odvzemu premoženja. Določili so, da morajo Nemci, za katere bo tako sklenjeno, v petih letih zapustiti češkoslovaško ozemlje. Določili jim bodo tudi, kaj lahko vzamejo s seboj. Za vse drugo premoženje pa bodo dobili le potrdilo češkoslovaške vlade, da bo njihovo premoženje uporabljeno v reparacijske namene za povrnitev škode, ki jo je ČSR povzročila Nemčiji. Nemčijo nadalje določbe te točke zavezujejo, naj tem bivšim češkoslovaškim državljanom povrne tozadevno škodo. Tretja točka je med drugim določala, da ne sme biti v ČSR neobene občine, v kateri ne bi bilo najmanj 67% prebivalstva češke, slovaške ali ukrajinske narodnosti. Četrta točka določa, da je ČSR nacionalna država, v kateri pripadnikom manjšin sicer pristojuje individualne demokratične državljanjske pravice, vendar jih ne obravnavajo kot nacionalni in politični kolektiv.

Drugi od dekretov, ki zadevajo Nemcev v ČSR je bil sprejet na seji češkoslovaške vlade 5. aprila 1945. Imenujejo ga „Košiški program“.

V VIII. razdelku ta vladni program poudarja grozljive izkušnje (die furchtbaren Erfahrungen), ki so jih imeli Čehi in Slovaki s pripadniki nemške in madžarske manjšine. Ugotavlja, da so postali ubogljivo orodje pri nacistični uničevalni politiki, usmerjeni zoper češki in slovaški narod. Zato je vlada prisiljena sprejeti globoke in trajne ukrepe, ki bodo zagotovili mir in varnost bodočim rodovom. Take ukrepe zahteva tako vest naših rodov, kot tudi spomin na neštete mučenike, so zapisali v program. Ukrepi pa so predvideli dodelitev češkoslovaškega državljanstva in morebitno vrnitev v ČSR le določenim osebam nemške in madžarske narodnosti. Tistim, ki so bili imeli še pred Münchenskim sporazumom leta 1938 češkoslovaško državljanstvo, bili antinacisti in antifasiisti, se bili že pred Münchnom bojevali zoper Henleina in zoper madžarske iredentične stranke in so jih nemške ali madžarske državne oblasti zato bodisi obsodile na zapor ali koncentracijsko taborišče ali so morali pred nemškim ali madžarskim terorjem bežati prek meje in so se vključili v boj za ponovno vzpostavitev Češkoslovaške. Vsi drugi Nemci in Madžari so ostali brez državljanstva in so imeli možnost ponovno optirati za češkoslovaško državljanstvo. Vlada pa si je pridržala pravico, da posebej odloča o vsaki morebitni taki zahtevi. Tisti Nemci in Madžari, ki so prišli v ČSR po letu 1938,

4. del

so morali po določitvi tega programa takoj zapustiti državo.

Državo so morali zavedno zapustiti tudi tisti, ki so bili obsojeni pred sodiščem za zločine proti republiki in nad češkim ter slovaškim narodom, razen če so bili obsojeni na smrt.

Tretji tovrstni dekret predsednika republike z dne 21. Junija 1945 in govori o „konfiskaciji in pospešeni delitvi kmetijskega premoženja Nemcev, Madžarov, kakor tudi izdajalcev in sovražnikov češkega in slovaškega naroda.“ S takojšnjo veljavnostjo in brez odškodnine je dekret predvideval odvzem kmetijskega premoženja „vsem osebam nemške in madžarske narodnosti ne oziiraje se na državljanstvo. Razen tistim, ki so se aktivno borili za ohranitev integritete in osvoboditve ČSR.“

Ustavni dekret predsednika republike z dne 2. avgusta 1945 pa ureja vprašanje češkoslovaškega državljanstva za osebe nemške in madžarske narodnosti. V prvih točkah prvega člena je bil dekret enostaven, jasen in dokončen:

1. Češkoslovaški državljani nemške ali madžarske narodnosti, ki so po predpisih tuje okupacijske sile pridobili nemško ali madžarsko državljanstvo, so tistega dne izgubili češkoslovaško.

2. Ostali češkoslovaški državljani nemške ali madžarske narodnosti izgubijo češkoslovaško državljanstvo z dnem, ko stopi v veljavo ta dekret.

3. Ta dekret ne zajema tistih Nemcev in Madžarov, ki so se v času, ko je bila republika ogrožena... uradno opredelili kot Čehi ali Slovaki.“

Leta 1946 so v ČSR sprejeli še

sklep vlade, s katerim so iz splošne izselitve Nemcev izvzeli tiste, ki so jih šteli za antifasiiste, te problematike pa se je posredno dokaknila tudi prva češkoslovaška komunistična ustava 9. maja 1948.

Navedena določila so nedvoumno vsebinsko primerljiva z odloki predsedstva AVNOJ, ki torej niso nič izjemnega. Tako kot iz avnojskih odlokov tudi iz Beneševih veje duh zahteve po plačilu domačih Nemcev zaradi izdaje domovine (očitek petokolonastva) in po nacistih storjenega zla, ki naj zadene malodane vse Nemce brez razlike. Narekovala sta jih slaba izkušnja in duh časa. Ena od pomembnih razlik pa je v tem, da sta obe prizadeti državi, Nemčija in Češka, to problematiko prepustili zgodovini in se z deklaracijo iz leta 1996 obrnili v prihodnost.

Ne Jugoslavija in ne Češkoslovaška oz. njun odnos do nemško-govorečega prebivalstva pa ni bil v takratni Evropi nobena izjema. Pregon je bil takoj po vojni sankcioniran in je po črki medzvezniškega sporazuma ali zaradi „duha časa“ zadel velik del Nemcev iz večine vzhodno- in jugovzhodnoevropskih držav. Okoli 12 milijonov pripadnikov nemške etnične skupnosti je bilo pregnanih iz Poljske, Češkoslovaške, Madžarske, Jugoslavije, Romunije, Bolgarije, Sovjetske zveze in baltskih držav. Za „folksdojčerje“ s Poljske, Češkoslovaške in Madžarske so bila usodna določila člena XIII. Potsdamskega sporazuma z dne 2. avgusta 1945, s katerim so se Stalin, Truman in Attlee dogovorili o usodi povojne Evrope in Nemčije, ter med drugim v citiranem členu tudi zapisali: „Izvesti se mora preselitev nemškega prebivalstva ali delov nemškega prebivalstva (Bevölkerungselemente), ki so ostali na Poljskem, na Češkoslovaškem in na Madžarskem, v Nemčijo. So enotnega mnenja, da se mora preselitev izvesti na človeški način.“ Ni znano, da bi ta člen označevali za genocidnega, kot se to trdi za sklepe predsedstva AVNOJ.

Že v potsdamskem dokumentu so se tri velesile zavedale, da gre za akcijo velikih razsežnosti, v kateri bo šlo za preseljevanje velikega števila ljudi (große Mengen) in so zato pooblastili svoje predstavnike v Zavezniškem kontrolnem svetu za Nemčijo, da pripravijo vse potrebno za sprejem in porazdelitev teh ljudi po vseh okupacijskih conah skladno z razmerami v posameznih delih Nemčije. Obenem so o tem obve-

stili tudi češkoslovaško vlado, provizorično vlado Poljske in kontrolni svet za Madžarsko. Želeli so, da bi preseljevanje potekalo skladno in ob pomoči oblasti dežel, iz katerih so folksdojčerji prihajali.

Toda Potsdamski sklepi niso bili le rezultat povojnega razmišljanja o usodi folksdojčerjev in sklepi AVNOJ-a ter Beneševi dekreti niso v ničemer odstopali od zaveznških medvojnih predstav o odnosu do nemških manjšin v vzhodni in jugovzhodni Evropi. Že vsaj od aprila 1943 sta ZDA in Velika Britanija soglašali, da je treba vse nemške manjšine v vzhodnoevropskih državah preseliti v Nemčijo. Sredi leta 1944 (26. junija) pa je britansko zunanje ministrstvo predložilo „vojnemu kabinetu“ obsežen elaborat z naslovom „Transfer of German Populations“. V njem je do podrobnosti obdelan načrt o izgonu vseh folksdojčerjev iz vseh dežel vzhodne Evrope. Z izgonom so želeli doseči: homogenizacijo vzhodnoevropskih držav in zmanjšanje deleža narodnostnih manjšin v njih; povečano notranjo stabilnost v teh državah in multilateralno varnost; Nemčiji enkrat za vselej prepričati možnost, da bi nemške manjšine v teh državah mogle izkoriščati kot ekspanzijski cilj in jih uporabljati kot „peto kolono“. Nekaj prej (8. marca 1944) je isto ministrstvo predložilo tudi memorandum z naslovom „Minority transfers in South Eastern Europe“. Tudi v njem prevladuje misel, da bi s preseljevanjem manjšin in etnično homogenizacijo držav dosegli večjo varnost na tem področju. Avtor te študije je bil znameniti zgodovinar Arnold Joseph Toynbee. V njej je med drugim predvidel zamenjavo Slovencev v Avstriji za Nemce v Jugoslaviji.

Obračun z Nemci iz vzhodne in jugovzhodne Evrope je izhajal iz vojne, ki je niso povzročili ne Slovenci ne drugi napadeni narodi in njihove države, bil je posledica nekega historičnega dogajanja, politike nacistične ideologije, pariranje pred njeno ponovitvijo in evforije nad zmago nad njo.

V istem času jih ni bilo mnogo, ki so se spraševali in še manj tistih, ki so glasno opozarjali, da med njimi zagotovo niso vsi (so)krivi za nacistično zlo in da niso imeli vsi „krvavih rok“.

ZA UČENJE IN UTRJEVANJE SLOVENŠČINE

Lepša materinščina za otroke in odrasle

Dvoje pripomočkov je izšlo te dni na Koroškem, ki jim je skupna skrb lepša materinščina.

Z obema se je treba pošteno potruditi, oba pa obetata napredek v slovenščini, tako v šoli kakor v življenju. Nihče več ne bo mogel reči: „Ne znam govoriti slovensko“, če je predelal eno ali drugo knjigo, ali mu je slovenščina materinščina, ali je eden redkih, ki se je hočejo naučiti. Oboje je nastalo v šoli, to je pri praktičnem učenju jezika in je zato uporabno za vsakega, tudi če ne hodi v šolo ali v tečaj. Oba tečaja pa vodita od praktičnega neznanja do dobrega znanja slovenščine.

Posredovanje slovenskega jezika po komunikativni metodi je podnaslov knjige, natančneje delovne mape, ki jo je pripravila Režika Iskra pod naslovom *Kažem, skačem, govorim - igraje se slovenščino učim*. Osnova je posredovanje jezika s tem, da pripovedujemo vsakdanje zgodbe, jih razdelimo na posamezna dogajanja, ki si jih poskušamo zapomniti s pomočjo glasbe, slikovnega gradiva, gibalnih iger, pesmi ali deklamacij - skratka z vajami, vajami in spet vajami. Čeprav je Režika preskusila jezikovne vaje s šolarji v domači ljudski šoli, so izdelane vaje tudi za otroke doma, so zabavne in uspešne. Vsaka od devetih zgodb vsebuje učno gradivo za različne

stopnje znanja, od risb za pobarvanje preko učenja besed, sestavljanja stavkov, zaposlitve z vprašanji in odgovori do ugank in pesmi, ustnih in pisnih vaj ter primerov iz slovenske literature.

Režika Iskra, Kažem, skačem, govorim, igraje se slovenščino učim, delovna mapa, ilustracije Marjeta Cvetko, lastnik in izdajatelj Strokovno pedagoško združenje. Celovec 1997, S 400,-

Osnovni tečaj slovenščine/Grundkurs slowenisch je sicer namenjen tistim, ki jim je slovenščina tuj jezik, po moje pa je lahko še bolj koristen tistim Slovincem, ki jim je skrb za lepšo materinščino srčna zadeva. Miha Vrbinc mu je dal naslov *Pozdravljeni/i/e!* in je nekak učbenik za odrasle. 270 strani oziroma 20 poglavij vsebuje vse, kar potrebuje vsakdor, ki se resno spoprime z učenjem jezika, s posebnim ozirom na nemškogovoreče Korošce. Ker sem se sam na podoben način naučil slovenščine, vsem zagotavljam, da je pridobivanje in utrjevanje jezika tudi po Vrbinčevem tečaju možno in ne pretežko. Različnih možnosti za resno delo je ogromno in samo tisti, ki vse temeljito prede-

la, bo imel zaželen uspeh. Knjigi se pozna, „da so bile skupine učečih se zelo različne - po znanju, po starosti, po učnem uspehu“, kakor pravi avtor. Zato tudi vsak najde za svoje področje in za svoje potrebe slovenske izraze, izrazne možnosti in veselje ob lepi slovenski besedi. Obravnava na primer poklice, jedilni list, čas ali dopust, denar, nakupovanje ali turizem - vsako področje ima svoj jezik, značilen način pogovora in gotovo raven znanja. Pohvale vredno je, da je učbenik za osnovni tečaj slovenščine dosledno dvojezičen in da vsebuje obširen prispevek slovenske literature. Lahko bi bilo manj slenga ali izrazov iz pogovornega jezika, toda to je vprašanje praktične uporabe.

Miha Vrbinc, Pozdravljeni/a/e, osnovni tečaj slovenščine, Mohorjeva založba Celovec 1997, S 378,- Kaseta h knjigi S 198,-

Upamo - in to je gotovo želja obeh avtorjev - da se bo s pomočjo tega ali drugega tečaja veliko Neslovencev naučilo drugega deželnega jezika, še več pa Slovencev naučilo lepše, bolj tekoče in pravilnejše materinščine.

A. A.

NOVA ZBIRKA V ZALOŽBI WIESER:

Europa erlesen (Prebirajmo Evropo)

V duhu mednarodnega leta za človekove pravice in izraz splošne namembe založniškega koncepta je Lojze Wieser letos obogatil knjižni trg z zbirko *Europa erlesen* (prebirajmo Evropo). To je zbirka, ki v prvi seriji obsega šest literarnih zakladov iz naše okolice (Benetke, Kras, Istra, Trst, Dunaj, Moravska), ki so kot zanalašč obvezno berivo za vsakega Avstrijca. Pa morda še posebej za Korošce, ker nam nudijo ogromno informacij o posameznih krajih oziroma mestih, v čigar značilnih prispevkih se predstavi množica znanih in neznanih avtorjev, šopek literarnih zvrsti pa nam približa narod, ljudi in zgodovino na pri-

vlačen način.

Oglejmo si na primer Moravsko, ki jo morda najmanj poznamo. Christa Rothmaier je izbrala 57 avtorjev, ki v 90-ih prispevkih predstavljajo deželo in narod, značilnosti in posebnosti, osebnosti in dogodke. Med njimi so manj znani moravski pisatelji in pesniki, ampak tudi svetovno znani kot so Jan Skacel, Ludvík Kundera, Robert Musil, Peter Demetz, Friedrich Torberg. Še drugi primer: o Dunaju piše 58 avtorjev in v izboru najdemo tako različne kot so Ivan Cankar, Milo Dor, Erich Fried, Franz Grillparzer, Jörg Mauthe, Werner Schneyder in Peter Turrini. Knjigo o Krasu (izbral L. Wieser) so glavni za-

stopniki seveda Peter Handke, Srečko Kosovel in Scipio Slataper, celotno sliko pa zaokrožijo Dante Alighieri, F. Sartori, Prežihov Voranc in Cvetka Lipuš.

Prva, letošnja izdaja obsega torej šest knjig (Venedig, Triest, Karst, Istrien, Wien, Mähren), zbirka bo v nadaljevanju predstavila celotno Evropo od Islandske do Grčije, od Portugalske do Baltika in Karpatov, kot nam zagotavlja založnik Wieser v uvodu. Posebne zbirke bodo na primer zajele tudi Koroško, Bratislavo, Dalmacijo in Berlin. Čisto gotovo obvezno čtivo za vsakega, najmanj pa obvezno del osebnih in javnih knjižnic.

PETEK, 6. februarja
18.00–18.30 Kulturna
obzorja

SOBOTA, 7. februarja
18.00 - 19.00 Od pesmi
do pesmi, od srca do sr-
ca

NEDELJA, 8. februarja
6.08–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten Mor-
gen, Kärnten. Duhovna
misel /špk. Florijan Zer-
goj) 18.00–18.30 Za ve-
sel konec tedna

PONED., 9. februarja
18.10–19.00 Kratek
stik - „Poklica za življe-
nje“. Začetek vpisovan-
ja v srednje šole

TOREK, 10. februarja
18.10–19.00
Otroška oddaja

SREDA, 11. februarja
18.10 - 19.00 Glasbena
mavrica. Večerna odda-
ja 21.04 do 22.00 Pri-
morski obzornik.

ČETRTEK, 12. februarja
18.10–19.00 Rož - Pod-
juna - Zila

DOBER DAN,

KOROŠKA ORF 2

NEDELJA,
8. februarja '98, 13.30

PONEDELJEK, 9. februarja 1998

ORF 2, ob 2.00

TV SLOVENIJA 1, ob 16. 20

Predvidoma z naslednjimi prispevki:

- Kamnosek: Kratki animacijski film prikazuje boj političnih funkcionarjev za svoje stolčke. Scenarij: Oliver Marčeta.

- Ahasver: Scenarij za film je napisal Tim Wüster. Film je umeščen v svet sanj: glavni vloga v filmu, ki prikazuje usodo večnega juda, obsojenega na potovanje, igra Nadja Žele.

- Poenotenje struktur Koroških Slovencev: Korak k demokratizaciji ali diferenciaciji?

- Klavnica v Gospodarskem centru v Selah - korak k nedovisnosti in samostojnosti selskih kmetov.

- „Dela je veliko, delavcev pa malo“: Ignac Domej posvečen za diakona

Petek, 6. februarja

ŽITARA VAS

Občni zbor SPD „Trta“

Čas: ob 19. uri

Kraj: v kulturnem domu

CELOVEC

Prešernov dan - slovenski kulturni praznik

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Joklnu (v 1. nadstropju)

Nastopata: znani slovenski igralec Jernej Kuntner (Krst pri Savici) in prevajalec Klaus Detlef Olof (prevod: Taufe an der Savica)

Prireditelj: KD „Pri Joklnu“

DOBRLA VAS

Spominski koncert ob 5. obletnici smrti organistke Apolonije Lesjak

Čas: ob 19. uri (s sv. mašo)

Kraj: v farni cerkvi

Nastopata: cerkveni zbor Dobrla vas in A' Capella

Sobota, 7. februarja

VOGRČE

Kmečki ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Florijanu

Za ples igra: ansambel „Fantje treh dolin“

Prireditelj: SJK

V kleti SAK DISCO! Bogat srečolov s tipičnimi kmečkimi dobinki.

ŽELEZNA KAPLA

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

Čas: ob 19. 30

Kraj: v farni dvorani

Sodelujejo: MePZ „Sele“, MoPZ „Trta“, MePZ „Zarja“, Gledališka skupina SPD „Zarja“, otroška igralska skupina. Solista: Florentina Uneg, Bojan Kuchar; klavir: mag. Andrej Feinig; režija: Leopold Zunder; slavnostni govor: dr. Teodor Domej
Prireditelja: SPD „Zarja“ in SPD „Valentin Polanšek“

DOBRLA VAS

Mladinski ples „Flower Power“

Čas: ob 20. uri

Kraj: v kulturnem domu

Prireditelj: Kat. mladina

Nedelja, 8. februarja

ŠMIHEL

Otroška pravljica igra: „Kaj se skriva za velikim trebuhom“

Čas: ob 11. uri

Kraj: v farni dvorani

Nastopa: Mladinska gledališka skupina KD v Škocijan

Prireditelj: KPD Šmihel

RADIŠE

Igra: „Štirje letni časi“

Čas: ob 10. uri (po maši)

Kraj: v kulturnem domu

Nastopa: igralska skupina KD Brezje

Prireditelj: SPD Radiše

SELE

Plesni tečaj za začetnike

Čas: ob 19.30

Kraj: v farnem domu

Vodi: Gregej Krištof (cena: pribl. 700,-; tečaj bo predvidoma 10 krat)

Prireditelj: KPD Planina

Sreda, 11. februarja

DUNAJ

Odprije razstave slike Z. Loiskandl-Weiss in koncert baročne glasbe

Čas: ob 19. uri

Kraj: Slovenski kulturni center „Korotan“, Albertgasse 48, 8. okraj

Nastopajo: Vlasta Doležal-Rus (klavir), D. Arko (Violina); slikarko bo predstavila mag. R. Šikoronja.

Prireditelj: Mohorjeva založba

Četrtek, 12. februarja

ŽITARA VAS

„Frauen Morde Lustbarkeiten“

Čas: ob 20. uri

Kraj: v kulturnem domu

Nastopa: Parodistični glasbeni variete „Die Niederträchtigen“

Prireditelj: KUMST

Sobota, 14. februarja

ŠENTPRIMOŽ

26. ples Danice

Čas: ob 20. uri

Kraj: v kulturnem domu

Igra: Alpe -Adria-Band Bogat srečolov in polnočni vložek.

ŽELEZNA KAPLA

Čebelarski ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: v hotelu Obir

Igrajo: „Fantje dveh dolin“

SVEČE

Pust s Kočno

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Adamu

Program: Balet za smeh (nastopajo otroci in odrasli; za ples igrajo: Briefeldorfer Musikanten in družina Goritschnig); tombola; maske zaželeno.

ŽVABEK

Premiera veseloigre „Priloznostni dohtar

Čas: ob 19. 30

Kraj: v farni dvorani

Nastopa: Igralska skupina Žvabek

Prireditelj: KPD „Drava“

Nedelja, 15. februarja

ŠENTRUPERT

Komedija: „Sem in tja - Hin und her“ (režija: Marjan

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence Objava

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence sporočata:

1. **Prijavni rok za vpis v 1. razred** in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v Celovcu se prične v ponedeljek, 9. 2. 1998, in traja do petka, 27. 2. 1998. **Uradne ure so dnevno od 7. 30 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ure, ob petkih do 7.30 do 13.00 ure.**

2. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.

3. V naslednjih mesecih bo vodstvo šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca/učenke oz. o potrebnih sprejemnih izpitihi. Ti izpiti bodo v sredo, 8. 7. 1998.

4. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

5. V okviru šolske avtonomije je Odbor šolske skupnosti sklenil za leto 1998/99 naslednjo ponudbo: „angleški razred“; eden izmed prvih razredov bo imel razširjen pouk angleščine (3 ure namesto 2).

6. Starši bodo imeli pri zadostnem številu prijav tudi možnost popoldanske oskrbe svojih otrok.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pošljete prijavnico s potrebnimi dokumenti na naslov:

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence
Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec

dv. sv. dr. Reginald Vospernik
ravnatelj

Hinteregger)

Čas: ob 14. uri

Kraj: v dvorani gospodinjstke šole

Nastopa: igralci „Gledališča ob Dravi“ in SPD „Danica“

Prireditelj: PD „Lipa“

Četrtek, 19. februarja

ŠENTJAKOB

Liebeslyrik: mag. Krassimira Dimova „Die Unbekannte Bekannte Christine Busta“

Čas: ob 19. 30

Kraj: v dvorani Reg. centra

Prireditelj: Reg. center

Petek, 20. februarja

VOGRČE

Veseloigra: „Zdravnik po sili“ (Moliere)

Čas: ob 19. 30

Kraj: pri Florijanu

Nastopa: Igralska skupina KKD Vogrče

Prireditelj: KKD Vogrče in okolico

BLATO

Svinjska sodba in pustnija

Čas: ob 19. 30

Kraj: v klubu pri Črčeju

Vabi: Vaška skupnost Blato

Sobota, 21. februarja

GLOBASNICA

GOGO -dance show - in ples SAK

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Šoštarju

Za ples igra: ansambel „Four people“

Program: Spice Girls + Backstreet boys (Club Marijana), plesni tečaj Globasnica, Pulp Fiction (maturantke in maturantje Slov gimnazije), SAK - disco

Premiranje najlepših mask! „Shuttle bus“ vsako polno uro od 23. ure do 4. ure.

VOGRČE

Veseloigra: „Zdravnik po sili“ (Moliere)

Čas: ob 19. 30

Kraj: pri Florijanu

Nedelja, 22. februarja

KOTMARA VAS

Veseloigra: „Zdravnik po sili“ (Moliere)

Čas: ob 19. uri

Kraj: v farni dvorani

Nastopa: Igralska skupina KKD Vogrče

Prireditelj: Katoliška pravoslava Kotmara vas

14 let in sedaj? ... Prijavite se na Dvojezično zvezno trgovsko akademijo!

TAK nudi:

- * splošno izobrazbo
- * jezikovno izobrazbo (slovenščina, nemščina, angleščina, italijanščina)
- * višjo gospodarsko izobrazbo z učno firmo
- * izobrazbo v informatiki (6-11 ur)

Zaključek:

- * matura in diplomski izpit
- * obrtne upravičenosti
- * enakovrednost z EU-diplomo
- * pravica do študija na univerzah
- * kvalifikacija za višje poklice (menezement) v gospodarstvu in upravi

Sprejemni pogoji:

- * pozitiven zaključek 8. šolske stopnje
- * sprejem brez sprejemnega izpita:

- * pozitivni zaključek 4. razreda gimnazije
- * pozitivni zaključek 4. razreda glavne šole 1. zmogljivostne skupine
- * absolventi 2. zmogljivostne skupine glavnih šol z določenim uspehom
- * Drugi absolventi 8. šolske stopnje imajo sprejemni izpit.

Prijave: do konca februarja (v izjemnih primerih tudi pozneje)
Prijavnice so na razpolago v tajništvu Dvojezične TAK.
Informirajte se osebno v Dvojezični trgovski akademiji, Prof. Janežič-Trg 1, 9020 Celovec, ali po telefonu 0463/382400, faš 0463/382400-33.
Prijavite se čimprej! S tem si zagotovite možnost šolanja na Dvojezični TAK.
Dobra izobrazba je najboljša investicija za vašo bodočnost!

NAŠA DRUŠTVA V INTERNETU

Osnovne informacije o Koroških Slovencih (nem, slov, angl.)
<http://www.aprouc.co.at/slovene>

Cerkveni časopis Nedelja - tedensko aktualno
<http://www.aprouc.co.at/slovene/nedelja.html>

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju - Volksgruppenreport
<http://www.aprouc.co.at/slovene/volksgruppenreport.html>

Mohorjeva založba - aktualna knjižna ponudba
<http://www.mohorjeva.co.at>

Založba Wieser <http://www.wieserverlag.co.at>

Zveza Bank v Celovcu (slov., nem. angl.)
<http://www.zvezabank.co.at/zv>

Fara Sele - tedensko nove pridige župnika Krampača in kulturne novice iz Sel
<http://members.magnet.at/fara.sele/>

Občina Suha in okolje - KPD Drava, PIS Žvabek, Oktet Suha (slov., angl.)
<http://members.magnet.at/stefan.logar/>

Oktet Suha, Živ-Žav, Enotna lista Suha
<http://www.members.magnet.at/d.katz>

SPD Zvezda Hodiše
<http://www.carinthia.org/keutschach/zvezda-hodiše/sprachkurs>

Klub slovenskih študentk in študentov v Gradcu
<http://privat.schlund.de/ksssg>

Ljudska šola Sele Kot:
204651@asn.netway.at

Pevsko društvo Sele:
pevsko.drustvo.sele@asn.netway.at

Nastopi učencev Glasbene šole

Petek, 6. 2. ob 19. uri v ljudski šoli v Bilčovsu.

Petek, 6. 2. ob 19. uri v farni dvorani v Šmihelu.

Višja šola za gospodarske poklice v Šentpetru

OBJAVA

Vpisovanje v Višjo šolo za gospodarske poklice in v Gospodinjsko šolo bo letos **od 9. do 28. februarja**.

Gospodinjska šola je smiselna alternativa k politehnični šoli in je močno življenjsko orientiran zaključek obveznega šolanja. Zato daje poseben poudarek praktičnim predmetom: računalništvu, obdelavi besedil, kuharstvu in strežbi, gospodinjstvu, predelavi tekstilij.

Višja šola za gospodarske poklice vodi v **petih letih do mature** in s tem odpre pot na Pedagoško akademijo in na vse univerze. Kot poklicno izobraževalna šola pa seveda tudi omogoča neposreden vstop v poklicno življenje v gostinskih, trgovinskih, bančnih, pisarniških ipd. službah. Po uvedbi šolske avtonomije pa ima izobrazbena smer v Šentpetru poseben poudarek na turizmu in gostinstvu.

Pogoji za sprejem: Uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji, vsaj osnov-

no znanje obeh deželnih jezikov. Tudi za Višjo šolo odslej odpade sprejemni izpit, če je zaključek na gimnaziji pozitiven ali so ocene na glavni šoli ustrezne. V kakšnem primeru je potreben sprejemni izpit, boste lahko zvedeli v osebni razgovoru z vodstvom šole.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti ali po telefonu. Tiskovine za prijavo so na voljo v šolski pisarni, ki je vsak dan odprta od 8.00 do 15. ure, v sobotah do 12.00 ure, ali pa pri poklicnem svetovalcu na vaši šoli. Izpolnjene prijavnice oddajte osebno ali pa jih pošljete na šolski naslov vsaj do 28. februarja 1998. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od ravnatelja potrjen prepis.

Naslov:

Višja šola za gospodarske poklice
Št. Peter 25, A-9184 Št. Jakob v Rožu
Tel.: 04253/2750 FAŠ: 2750-15
dr. Janko Zerzer
vodja šole

Strokovna kmetijska gospodinjska šola Št. Rupert pri Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, ki so se odločile za nadaljnje šolanje, da sprejema za šolsko leto 98/99 učenke v Strokovno kmetijsko-gospodinjsko šolo.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Podpore: Ob danih pogojih dobijo učenka tudi državno podporo.

Obvezni predmeti: verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, politična vzgoja, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, nega otrok, hranoslovje, vrtnarstvo, gospodarstvo, strojepisje, kuhanje, šivanje, ročno delo, računalništvo, ekologija.

Prijave in nadaljnje informacije: Strokovna kmetijska gospodinjska šola Št. Rupert pri Velikovcu, Klosterstraße 2, 9100. Tel: 0 42 32/38 96.

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK - Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopa predsednik Nanti Olip, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV. **Uredništvo:** mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV. **Tisk:** Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring, Adi-Das-

sler-Gasse 4, tel. 0463/292664. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon uredništva, gospodinjstvo in oglašnega oddelka: 0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22. **Letna naročnina:** Avstrija 500,-; Slovenija 3500,-; SITI; ostalo inozemstvo 870,- šil.; zračna pošta letno 2000,- šil.; posamezna številka 15,- šil.; Slovenija: 150,- SITI.

DOM V TINJAH

☎ 04239/26 42

V petek, 6. februarja, ob 19. uri
Informativni večer: uspeh z mentalnim treningom
Predavatelj: mag. dr. Kurt Schöffmann

Od sobote, 7. februarja, od 9. 30 do nedelje, 8. februarja, do 13. ure.

Tečaj retorike za žene
Predavateljici: mag. Anna Moser in mag. Astrid Malle

Od sobote, 7. februarja, od 9. ure do sobote, 14. februarja, do 13. ure

Slikanje ikon
Voditeljja: mag. Ljubčko Deskoski in mag. Silva Deskoska

V sredo, 11. februarja, ob 19.30
Predavanje: Človekove krize in njihovo reševanje
Predavatelj: univ. prof. dr. H. G. Zapotocky

Od četrta, 12. februarja, od 9. ure do nedelje, 15. februarja, do 13. ure

Dnevi slovenščine za napredujoče I. in II. del
Voditeljji: Simona Dečko in Ksenja Vičič

V petek, 13. februarja, od 12.30 do 16. ure
Obrezovanje sadnih dreves za začetnike
Voditelj: DI Ernst Dragaschnig

V soboto, 14. februarja, od 9.30 do 16.30

Obrezovanje sadnih dreves za napredujoče
Voditelj: DI Ernst Dragaschnig

V torek, 17. februarja, od 9.30 do 16. ure

Izobraževalni tečaj za kmetice in gospodinje: „Podeželje in njegovi posebni problemi - kmečka družina na prelomnici - izziv za prihodnost

Predavatelj: DI Heiner Herzog

V sredo, 18. februarja, od 19. do 21. ure

Tečaj za prvo pomoč
Voditeljica: Erika Knellwolf, Rdeči križ Pliberk

Od srede, 20. maja do torka, 26. maja 1998

Izobraževalno potovanje v Baltik
Spremljata: prof. Ruta Ruda in Jože Kopeinig.

SMUČANJE

Nesrečen Daniel Užnik

Šentjanžan Daniel Užnik se je minuli teden udeležil dveh Fis-veleslalomov v Kaunertalu, vendar ju zadovoljivo vozil le v prvem delu tekmovanja, ko je bil enkrat tretji in enkrat šesti. Žal pa je pri obeh odpovedal v 2. teku, saj je na prvem veleslalomu izpadel, na drugem pa po slabi vožnji zabeležil le 9. mesto.

Rožanski pokal (Poden, prireditelj ŠD Sentjanž):

dekleta I: 1. Andrea Partl (ŠD Sentjanž), 2. Christina Bergmann (SK Borovlje), 3. Desiree Žnidar (ŠD Sentjanž);

dečki I: 1. Christif Schaubig (Baško jezero), 2. Alexander Krainer (SK Borovlje), 3. Harald Jesenko (SK Borovlje);

dekleta II: Manuela Schmagel (SC Rož), 2. Nadja Kuess (ŠD Sentjanž), 3. Romana Höller (Baško jezero);

dečki II: 1. Armin Michenthaler (SK Borovlje), 2. Thomas Janežič (Baško jezero), 3. Peter Pikalo (ŠD Sentjanž);

šolarke I: 1. Christina Scheriau (SK Borovlje), 2. Stefanie Fritz (SK Borovlje), 3. Karin Hauer (SK Borovlje), 5. Michaela Mautz (DSG Sele);

šolarji I: 1. Markus Steiner (SK Borovlje), 2. Gerhard Schaubig (Baško jezero), 3. Michael Sablatnik (ŠD Sentjanž);

šolarke II: 1. in najboljša dneva Carina Laussegger (SK Borovlje), 2. Katrin Röttig (SK Borovlje), 3. Isabell Sablatnik (ŠD Sentjanž);

šolarji II: 1. Pepi Durnig (SC Rož), 2. Peter Erjautz (SK Borovlje), 3. Norbert Juch (SK Borovlje), 5. Marko Roblek (DSG Sele)



Slika: Marjan Fera

Na Japonsko ali v državo vzhajajočega sonca se poslavlja 20-letna Sabina Egger iz Štebna pri Globasnici, ki bo v četrtek, 19. februarja, tekmovala na olimpijskem slalomu. Posebna cilja si ni postavila, pač pa željo po sproščnem teku, „kakor na treningu – potem dobra uvrstitev pride od samega,“ meni Sabina. Kar zadeva bolečine na hrbtenici, pa je optimistična, da je na olimpijskem tekmovanju ne bodo več ovirale, Sabini Egger (desno njen oče Friedrich) vsekakor želimo lep polet na Japonsko in nad vse uspešen slalomski nastop.

OBČNI ZBOR DSG SELE Z ZANIMIVIM PREDAVANJEM DR. ZDOUCA

Prevečkrat se prekorači meja rizika

Pred občnim zborom DSG Sele (31. 1.) je bila na praznik sv. Janeza Boska maša športnikov, ki jo je sooblikoval mladinski zbor pod vodstvom župnika Štefana Krampača.

Prenovljena dvorana v farnem in kulturnem domu v Selah je bila skoraj polna, ko je predsednik DSG Sele Franci Kelih otvoril občni zbor. Pozdravil je celo vrsto častnih gostov, med njimi predsednika Slovenske športne zveze (SŠZ) Marjana Velika, tajnika KKZ Nužeja Tolmaierja, zastopnika UNION Koroška Wernerja Jaritza ter podžupana občine Sele Florijana Juga.

Uvodoma je Kelih podal poročilo o zadnji delovni dobi (od 1.7. 1996 do 30.6. 1997) ter posebno opozoril na letno poročilo društva. Poročal je o delu sekcij (smučarska, nogometna, nordijska, namiznoteniška in kulturni referat). Posebno je poudaril uspehe novonastale nogometne deklishe ekipe, gotovo pa je bil izpad članske ekipe iz 1. razreda najnegativnejša točka društvenega dela v zadnjem letu. Z minuto molka so se udeleženci občnega zbora spomnili rajnega selskega župnika in soustanovitelja DSG Sele Ivana Matka. Športno društvo Sele skuša nuditi mladini možnosti za kar se da široko športno udejstvovanje pri nogometu, smučanju idr. Kelih je omenil tudi družbeni pomen DSG za občino, kajti poleg športnih aktivitet organizira tudi razne plesne kot npr. Štefanovo in vsako drugo leto selsko žeganje. V lanskem letu

pa je društvu skupno s Pevskim društvom Sele in s Katoliškim prosvetnim društvom „Planina“ ter s pomočjo KKZ in posebno tajnika Nužeja Tolmaierja uspelo sanirati farno dvorano. Poleg tega je lansko leto junija začel izhajati tudi selski kulturni, športni in družbeni list MOZAIK, katerega soizdajatelj je tudi DSG Sele. Na koncu je bila izrečena beseda zahvale tudi vsem sponzorjem društva.

Poročilo blagajničarja in sekcij. Dolgoletni blagajničar društva Nanti Pristovnik je podal povsem razveseljivo poročilo, kajti društvo je dobro poslovalo in napravilo majhen previšek. Sledila so še poročila sekcijevskih vodij in kulturnega referata, ki pa so bila v glavnem podobna tem v letnem poročilu. Po poročilih sekcijevskih vodij so spregovorili častni gostje, ki so vsi po vrsti poudarili pomembno vlogo DSG Sele ter pohvalili vsestransko dobro vodenje društva.

Predavanje. Odbor DSG Sele je sprejel sklep, po katerem bodo vsakoletni občni zbor povezali s predavanjem. Za minulni občni zbor so za predavatelja pridobili odbornika društva, zdravnika specialista za ortopedijo na celovski deželni bolnici dr. Maksa Zdouca. Dr. Zdouc je predaval na

temo „Šport in/ali zdravje“. Z diapozitivni je skušal kot aktiven športnik in zdravnik poudariti tako pozitivne kot tudi negativne strani športa. Povedal je, da je dobro, če že v otroških letih pričnemo z športom. Seveda v rani mladosti ne smemo pretirati in se specializirati na eno samo panogo. Specializacija na eno panogo je možna šele pozneje (po 13. - 15. letu). Pri vsakem športnem udejstvovanju pa je potrebno, da vsak posameznik zase presodi rizik panoge, ki jo izvaja in se po tem tudi ravna. Če prekoračimo mejo rizika, se nevarnost poškodb zelo poveča. Samo v Avstriji je lani bilo nad 20.000 športnih poškodb. Dr. Zdouc je omenil tudi povezavo med človekom in naravo, ki nudi najprimernejše okoliščine za športno udejstvovanje. Potrebno pa je tudi, da starejši ne sedijo samo doma, temveč da se prav tako športno udeležujejo.



Dr. Maks Zdouc je na občnem zboru predaval na temo „Šport in/ali zdravje“.

ŠAH

Prva zmaga SŠZ I

Prva šahovska ekipa Slovenske športne zveze je konec preteklega tedna slavila svojo prvo zmago v koroški ligi. Dvoboj z velikim favoritom Gospo sveto se je senzacionalno končal z zmago slovenskih šahistov. Premagali so po Elo-točkah znatno močnejšo ekipo s 3,5:2,5. Ekipa je z zmago osvojila tudi izredno pomembne točke v boju za obstoj v najvišji koroški šahovski ligi. Za zmago so bili odgovorni igralci na prvih štirih deskah: Silvo Kovač je z odlično igro premagal za 141 Elo-točk močnejšega Sašo Reschuna, Arnold Hattenberger je suvereno odpravil Josefa Steinerja, mag. Gorazd Živkovič pa je nadigral za 179 Elo-točk močnejšega dr. Arnulfa Ramuscha. Dragocen remi, ki je hkrati pomenil zmago slovenskih šahistov, pa je prispeval dr. Jozi Amrusch v dvoboju z Walterjem Tischlerjem.

Medtem ko je SŠZ I slavila pomembno zmago, je SŠK „Obir“ v 1. razredu v gosteh podlegel šahistom iz Šmohorja z 2,5:5,5. Druga ekipa Slovenske športne zveze pa je v tekmovanju v 3. razerdu C remizirala s SV Jaklingom iz Labotske doline.

SAK U 14 le tesno zgrešil naslov koroškega prvaka

Finale koroškega prvenstva v dvorani je bilo dramatačino. Šele po zadnji tekmi je padla odločitev, na žalost ne v prid mladih SAK-ovcev, ki so postali četrti.

Najboljših pet koroških moštev pod 14 let je preteklo nedeljo v finalnem krogu v Vetrinju igralo za naslov koroškega prvaka v dvorani. Po zelo napetih tekmah je šele v deseti in zadnji tekmi padla odločitev o koroškem prvaku. Austria/Celovec, ki je igrala izredno agresivno in deloma že nešportno, je imela največ sreče in je postala prva pred Spittalom. Mladi SAK-ovci so sicer postali le točko za prvim četrti, imajo pa upanje, da bodo na prvenstvih 1999 in 2000 v isti kategoriji lahko

nastopili še enkrat, saj je večina letnik 1985. Ostale ekipe so imele večinoma igralce letnika 1984.

Finale koroškega prvenstva U 14

- | | |
|------------------------|----------|
| 1. Austria Celovec | 7 (12:6) |
| 2. SV Spittal | 7 (10:5) |
| 3. Wietersdorf | 6 (8:9) |
| 4. SAK/1(center Plib.) | 6 (7:10) |
| 5. SG Villach | 3 |

U 12. V predkrogu je bila uspešna ekipa U 12/2 iz centra Celovec. Trener Robert Germ je s

svojo ekipo dosegel 2. mesto in igra v nedeljo, 15. februarja 1998, v vmesnem krogu za vstop v finale. Presenetljivo v predkrogu je izpadla ekipa SAK U 12/1 (trener Pavli Štekl), ki so jo sestavljali fantje centrov Pliberk in Šentpriž. **U 10.** Vsekakor presenetili so fantje trenerja Adriana Kerta iz centra Pliberk. Podlegli so le favoritu iz Celovca – Austrii z 1:2. Uvrstili pa so se v vmesni krog, ki ga bodo odigrali v nedeljo, 15. februarja.



4. mesto za SAK U 14 na koroškem prvenstvu v dvorani. Z leve: Kreutz, Zidej, Nakič, Pirker, Kap, trener Olip, Pernjak, Pandl, Buchwald, Kojič, Olip, Partl, Riedl, Klade.

ODBOJKA

Velik nemir v ekipi Dobljanov



„Zadeva se je v soboto rešila“, pravi trener Ivartnik.

V senci prve zmage Dobljanov v končni tekmovalni (proti Ennsu) se je izcimil nemir med igralci in funkcionarji kluba. Nekateri igralci so grozili celo s stavko,

razlog zadeve pa je bil zaostanek kluba pri raznih izplačilih. Trener Bojan Ivartnik: „Drži, da je bil manjši konflikt med igralci in upravo kluba, toda je še v soboto bil rešen v zadovoljstvo igralcev in tudi kluba, tako da je sedaj zopet vse urejeno.“ In kakšen je bil potem vzrok za povsem slab nedeljski nastop ekipe proti Sokolu? „Ne vem, vsekakor ni bilo prave borbenosti. Pogrešal sem borbo za barve kluba.“

Prvenstvo se vsekakor nadaljuje v soboto proti najboljši avstrijski odbojarski ekipi – Donaukraftu (ob 20. uri v Wolfsbergu). Pričakovanja? „Če bodo igrali, kakor znajo in predvsem kot enota – ekipa, potem je možno tudi preseñčenje,“ meni Ivartnik, ki še ne ve, če bo tudi v prihodnji sezoni trener Dobljanov. „Mnogo bo odvisno od dejstva, če bomo v Pliberku našli domovino. Nad tem, da ni pravega doma, trpimo vsi pri klubu,“ pravi Ivartnik.

Dob - Enns 3:2

ZVEZNA LIGA, MOŠKI

1. Salzburg	4	4	0	12:0	24
2. Donaukraft	3	3	0	9:0	24
3. Enns	5	2	3	8:11	16
4. Innsbruck	3	1	2	4:6	13
5. Sokol	4	1	3	4:9	12
6. Dob	5	1	4	3:14	9

PRESTOPNI ROK JE MIMO

Članska ekipa SAK brez okrepitve

Prvič SAK v prestopnem roku ekipe ni okrepil, odšla pa sta mdr. Kudler in M. Sadjak.

Če izvezamo transfer Marjana Sadjaka v Globasnico, je pri naših klubih potekal prestopni rok bolj ali manj mirno. SAK je bil zaradi potrebe varčevanja aktiven le pri odhodih igralcev, tako je v Bad Bleiberg oddal Kudlerja, v Globasnico Marjana Sadjaka, v Rikarjo vas Sašo Sienčnika in v Pliberk Lojzeta Možino. Prvič v zgodovini kluba pa SAK v prestopnem roku ni pridobil igralca. S tem se je kader članske ekipe kakovostno sicer nevarno skrčil, toda pri odgovornih kljub temu prevladuje mnenje, da bo za obstoje vsekakor zadostovalo.

Tudi pri naših klubih v nižjih razredih so bili prestopi redki. Tako je na primer v Bilčovsu ostalo vse pri starem, prav tako v Selah. Globasnica se je, kakor že omenjeno, okrepila z Marjanom Sadjakom, Rikarja vas pa s Sašo Sienčnikom. Tudi Žvabek je javil dva nova igralca, namreč Mladega Güntherja Zechnerja (SAK) in legionarja Sama Mlinarja (Mežica). Prav tako z novim legionarjem se je okrepila Dobrla vas – z napadalcem Alešem Pustoslomškom (prej je igral na Štajerskem). Železna Kapla pa je oddala Erika Schorlija v Klopinj.



Black & White Party

Wer knackt den Tresor (jeden Freitag)

Doppeljackpot → Freitag, 6. 2. '98

Samstag 7. februar
Sobota

KOLENDAR PLESOV

Sobota, 7. februarja

Kmečki ples v Vogrčah

Sobota, 14. februarja

Ples Danice v Šentprimozu

Čebelarski ples v Železni Kapli

Sobota, 21. februarja

Ples SAK in Gogo-dance show v Globasnici



OSEBE & DOGODKI

ZA GOD SV. LIHARDE

Čudežna moč štručejev

JUBILEJI FAROVŠKIH KUHARIC



Rozalija Vauti
- 50 let



Marija Žlinder
- 50 let

Na Koroškem je skupno še 68 farovških gospodinj, ki jim po domače pravijo farovške kuharice, ki skrbijo za župnike. Le-te so že 25 let združene v lastno poklicno združenje, ki župniške gospodinjne vabi vsako leto na skupno srečanje. Letos so ob tej priložnosti počastili tudi zaslužne gospodinjne. Za svoje nesebično delovanje so bile mdr. počaščene: Marija Jančko (Obirsko - 45 let), Rozalija Vauti (Smihel - 50 let), Marija Martinschitz (Šmarjeta v R. - 50 let) in Marija Žlinder (Šentrupert - 50 let). Na žalost je v tem poklicu še komaj naraščaja, s pojemanjem duhovnikov izumira tudi ta tradicionalni poklic.



Za god sv. Liharde je tudi letos spet prišlo veliko romarjev v Kamen v Podjuni, kjer so s cerkvenega obzidja metali čudodelne štručeje. Foto: Polsinger

Kamen. Vsako leto za god sv. Liharde (5. februarja) spečejo v Kamnu v Podjuni štručeje ali kakor jih tudi imenujejo „Lihardine kržeje“. Pri slovesni sveti maši jih župnik blagoslovi, nato pa jih z obzidja cerkve mečejo med romarje, ki pridejo iz vseh krajev južne Koroške. Romarji pri tem skušajo ujeti

čim več štručejev, katerim pripisujejo čudodelno moč, ker menda varujejo človeka bolezni in nezgod. Če ta kruhek, ki ga je vzel romar s seboj domov, splesni, potem se je po ljudski veri treba bati bolezni ali druge hude nadloge. Zato jih skrbno hranite in upajte na njihovo čudodelno moč.

PLIBERŠKI PUST 1998



Gospa Šmihelnik in Frau Bleiburschnik vesta k vsaki pliberški temi kaj povedati.

Pliberk. Premiera letošnjega pliberškega pusta je bila pretekli torek, vseh nadaljnjih osem predstav v hotelu Breznik pa je že dolgo razprodanih. Na voljo so samo še posamezne karte, če kdo izpade. Pustna predstava, ki traja štiri in pol ure, je polna zabavnih komadov o občinski politiki, družbenem življenju v mestu Pliberk in okolici. Tako pliberški pusti točno vedo, kateremu podjetniku so med letom odvzeli vozniško dovoljenje in kateri mestni svetnik je nekaj dni praznov svoj 60. rojstni dan itd. Najbolj nasmejali pa so se obiskovalci gotovo pri dvojezičnem pogovoru med gospo Šmihelnik in Frau Bleiburschnig, ki sta z originalnimi „domaćimi“ dialogi navdušili publiko.

GLAS IZ LJUDSTVA



FRLOŽEV LUKA

Res lepo! Nekoč je le hajmatdinstovsko glasilo „Der Kärntner“ (prej „Ruf der Heimat“) v nemščini razglašalo, da smo koroški Slovenci „podaljšana roka“ prej Jugoslavije in zdaj Slovenije.

Sedaj to o „podaljšani roki“ („nismo podaljšana roka“) čujem iz ust predsednika ZSO dr. Marjana Sturma in berem v Slovenskem vestniku v slovenščini. Zares, lepo! Z nemščino imamo tako in tako svoje težave.

PREMIERA

Globasnica. Nogometni klub SC Globasnica je poskrbel za premiero v Globasnici. Prvič je v Šoštarjevi dvorani nastopila striptizeta. Dvorana je bila dobre mere polna, ko je po polnoči lepotica dvakrat plesala in skrbela za „vroče“ vzdušje.



Prvič je pri Šoštarju v Globasnici plesala striptizeta.